

PABLO D'ORS, SACERDOT, ESCRIPTOR I FUNDADOR DELS AMICS DEL DESERT

«La proposta cristiana és de passió i contemplació»

D'Ors està alliberat pel cardenal Osoro per acompanyar els grups d'Amics del Desert, constituïts en associació canònica privada de fidels.

«El silenci pot reformar el cristianisme»

«A "Biografía del silencio" s'ha colat l'Esperit, més enllà de les meves paraules»

«La meditació et fa més humil; això és molt emocionant»

P 20-21

Claus per entendre la ideologia de gènere

P 4-5

80 anys de la Carta Col·lectiva

L'historiador Hilari Rager, després d'investigar a l'Arxiu secret del Vaticà, revela que el papa Pacelli no volia que es publicués la Carta Col·lectiva de l'Episcopat espanyol a favor de Franco.

P 10

Comencem el suplement CatCristEstiu

P I-VIII

Pensant-ho millor

Mil·lenari

A meitat del mes de juny les comunitats benedictines femenines de Catalunya vam ser convidades al monestir de Sant Joan de les Abadesses per tal de commemorar el mil·lenari de l'extinció d'aquesta primera comunitat benedictina dels comtats catalans. Un mil·lenari, d'alguna manera, estrany, perquè no recordàvem mil anys d'història benedictina, com és el cas del monestir germà de Sant Daniel de Girona, sinó el mil·lenari d'una extinció, d'una absència, d'un final forçat i no volgut l'any 1017.

Sigui com sigui, parlar d'un mil·lenari fa respecte i em fa pensar en la tradició, en una història farcida de vides i vivències, en una fidelitat obstinada, en una presència, en una continuïtat, en una pregària amagada... En aquest cas de Sant Joan de les Abadesses nosaltres no ho hem pogut viure però el fet que tants i tants monestirs romànics adornin la nostra geografia amb els seus absis, arcs i pedres venerables, amb aquella cosa especial que fa elevar l'esperit cap a Déu, no deixa de ser un motiu d'acció de gràcies per aquest i tants altres mil·lenaris que s'endinsen en el temps.

I al mateix temps em fa pensar que l'amor de Déu, la seva fidelitat, també és «mil·lenària».

Natàlia Aldana
Benedictina Sant Benet de
Montserrat

Però no de mil anys, com els nostres estimats monestirs, sinó que es tracta d'un amor de milers i milers d'anys, etern. L'amor que Déu ens té va des de la creació del món fins al descans de tot en el seu si. És una altra dimensió del temps que no té res a veure amb la cultura de la immediatesa que pretén d'aconseguir-ho tot amb un clic. És una dimensió que parla d'allò que roman, d'allò estable, d'allò que dona solidesa, fet a poc a poc, amb paciència, amb constància, amb serenor. Una dimensió que no podem oblidar avui dia on tot és ràpid i fugaç. No oblidem que les coses veritables i gustoses són les que es couen a foc lent.

I em fa feliç saber-me dins d'aquesta gran cadena també mil·lenària de la vida monàstica que, malgrat totes les aventures de la vida —mai exempta de dificultats— s'ha anat estenent al llarg de la història, amb colors i matisos diversos. I em fa tenir confiança en el pròxim mil·lenari que estem construint ja amb el nostre avui de cada dia encara que, sovint, no en siguem conscients. Com serà? A les mans de Déu ho deixo. I espero que les nostres successores s'ho mirin amb estima i simpatia, amb el mateix agraïment amb què nosaltres vivim avui aquests mil·lenaris.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 7 de juliol del 1946: el papa Pius XII canonitza Francesca Xaviera Cabrini, primera ciutadana nord-americana elevada als altars.

Zoom

Eduard Brufau

Agustí Codinach

Aquest 2017 se celebren 50 anys de la primera rebuda oficial de la Flama del Canigó a la Ciutat de Barcelona. Per commemorar aquesta efemèride la vigília de Sant Joan l'Ajuntament de la Ciutat Comtal va rebre amb tots els honors aquest símbol de catalanitat que encén les fogueres de la nit més curta de l'any.

La setmana en tuits

Dani Rovira @DANIROVIRA

Actor

Arribarà el dia en què la humanitat trobarà a faltar l'ombra i l'oxigen de l'arbre que va fer cremar #Doñana

Eva Tovar @TovarEva

Directora de @GotTalentES

Ai, pobres de nosaltres el dia que sapiquem la «real veritat» del que realment es cou en aquest país #VersiónVillarejo

José Calderero @jcalderero

Periodista

Després de recollir el premi #Princesad'Astúries @openarms_fund es llença de nou al mar per salvar vides. Ah, no, que el premi el van donar a la UE

Oscar Camps @camposcar

Fundador de Proactiva Open Arms

Salpem d'A Coruña cap a Malta, amb un gran vaixell, una gran tripulació i tot el vostre suport

Jaume Pujol @PujolJaume

Arquebisbe de Tarragona

Avui, solemnitat de sant Joan Baptista, precursor del Senyor, felicito tots els Joans, Joanes... Que el vostre sant patró us protegeixi!

Daniela Pompei @DanielaPompei

Comunitat de Sant' Egidio

Refugiats: salvar, acollir i integrar si volem mirar el futur d'Europa

Escollat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda

Coordinador d'Informatius

Nit i matinada

Ràdio Estel es pot escoltar les 24 hores del dia. Per a molts oients, el nostre mitjà és la millor companyia nocturna, de vegades fins i tot durant la nit sencera, per feina o per altres situacions personals concretes. Cada matinada, entre la 1.00 i les 7.00, s'emet *Torn de nit*, un complet programa de música amb alguns moments de reflexió i apunts culturals i socials. Aquest «espai dissenyat per a ànimes nocturnes» —com diu la seva presentació— omple el silenci i il·lumina la foscor de la nit, sovint molt llarga per a moltes persones. D'altra banda, els dissabtes entre les 00.05 i la 1.00 (en realitat, ja diumenge), Esther Nosàs presenta el programa *De matinada*, un magazine cultural i d'entreteniment obert a diferents temàtiques. El 25 de juny es parlava de la X edició del Festival Sons del Món, obert aquest mateix dissabte amb el grup Chambao, la Festa Major de Terrassa, que començava el divendres 30, el Festival d'Art de l'Hospitalet i l'obra *Eva* al Teatre Romea. En definitiva, tenim propostes nocturnes que arriben i, sobretot, acompanyen.

Editorial

Voluntaris abnegats

S'entén per voluntari aquell que dedica una part del seu temps lliure a realitzar una acció al servei dels altres o de la comunitat en general, sense esperar res a canvi. Per aquest caire de servei i gratuïtat, dins de l'Església el voluntariat és un actiu important i en el temps d'estiu això es posa encara més en relleu, especialment entre la gent jove. Ara quan parlem de persones en formació, és important que, a l'hora de decidir quin voluntariat emprendre, hi hagi un procés de discerniment en el qual el jove se senti suficientment acompanyat i orientat. Els voluntaris han de disposar de la informació, la formació, l'orientació i, quan calgui, dels mitjans materials necessaris per a l'exercici de les funcions que se'ls assignin (Cf. Llei Estatal del Voluntariat 6/1996). Els voluntaris també han de cultivar una sèrie

d'actituds com l'amor, el respecte (la mirada atenta) i l'acceptació de l'altre, sense discriminació. És important, i sovint s'oblida, que el voluntari, en el decurs del seu servei, ha de ser discret sobre els afers de què tingui coneixement, és a dir, que ha de respectar, quan s'escaigui, la confidencialitat de la informació rebuda i coneguda en la seva activitat voluntària. El voluntari ha de ser amable sense ser paternalista i no ha de crear dependències. Tampoc no ha de fer del seu servei un afer merament personal, ni acceptar regals o privilegis. És important que el voluntari tingui un sentit de la justícia i de la igualtat, amb una preferència pels més dèbils i necessitats.

Algú ha dit que tota l'Església és un gran voluntariat. Ara bé, la tasca dels voluntaris, que és insubstituïble, per ser efectiva s'ha de saber harmonitzar correctament amb les funcions que exerceixen de manera estable els consagrats i els professionals.

La redacció us proposa

Festival de música a Gironella

Va adreçat bàsicament a joves i famílies
P 8

No és Antoni Gaudí

L'home que apareix a la filmació emesa per TV3
P 19

Col·loqui Europeu de Parròquies

Tindrà lloc a Barcelona del 9 al 14 de juliol
P 9

El monestir de les Avellanes

Comencen les Rutes espirituals per Catalunya
P IV-V

Un nou llindar

Voluntariat social i seguiment de Jesús

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Per al cristià, el voluntariat social és una crida, una conseqüència de la seva fe, un manament nou com el de l'amor, una característica intrínseca del seguiment de Jesús. Resulta impossible ser cristià, pertànyer a la comunitat que celebra el memorial de l'amor i de l'entrega de Déu per la humanitat, sense donar-nos gratuïtament a l'estil del Déu de Jesucrist i com a resposta agraïda a la seva iniciativa. El sol fet de ser deixeble de Crist ja implica ser per als altres, entès aquest més com a estil de vida que no com una més en la llista de les obligacions ètiques.

Aquesta nova visió de la caritat, inherent al tarannà evangèlic, també fa de correctiu de formes incorrectes, encara que estiguin carregades de bona fe. També fer caritat pot esdevenir un mal testimoni quan determinats estils de beneficència canten als quatre vents que la mà dreta sap el que dona la mà esquerra, contradient així la voluntat de Jesús, que proposa un altre tipus de control de qualitat.

Deixar-se corregir per l'Evangeli i pel mateix Jesús demana també una dosi forta d'humilitat i l'abandó de certs protagonismes que pretenen utilitzar els pobres sota el pretext de sobresortir o de fer alguna cosa que tranquil·litzi la consciència; en definitiva, no servir els pobres, sinó servir-se'n d'ells. L'Amor ho corregeix i obliga a actuar d'una altra manera, en la línia de donar-se un mateix.

El voluntariat social del cristià suposa una intenció evangelitzadora. El papa Francesc ens diu que «si l'Església sencera assumeix aquest dinamisme missioner, ha d'arribar a tots, sense excepcions. Però a qui hauria de privilegiar? Quan un llegeix l'Evangeli, es troba amb una orientació contundent: no tant els amics i veïns rics sinó sobretot els pobres i malalts, aquells que solen ser menyspreats i oblidats, aquells que "no tenen amb què recompenyar-te" (Lc 14,14). Cal dir sense embuts que hi ha un vincle inseparable entre la nostra fe i els pobres. Mai no els hem de deixar sols» (EG 48).

La ideologia de gènere: reptes, pregu

L'oposició del papa Francesc a la teoria de gènere impulsa els catòlics a mobilitzar-se

Joan Piñol
Redacció

D'un temps ençà, sota l'impuls del papa Francesc, el món catòlic s'agita contra l'anomenada «ideologia de gènere». De manera totalment contracultural i remant en una mar agitada contra el discurs predominant, l'Església mostra profèticament el seu posicionament sobre aquesta ideologia que diferencia el sexe biològic d'un suposat «gènere» que hom s'autoconstrueix. El paper del Pontífex ha estat clau perquè s'ha pronunciat de manera molt clara contra aquesta ideologia i ha impulsat molts pensadors catòlics i molts bisbes a elaborar documents crítics sobre aquesta perspectiva que xoca amb l'antropologia cristiana i amb la revelació bíblica. A l'avantguarda, s'hi troben els episcopats dels Estats Units, Portugal i el Perú, que han publicat cartes pastorals sobre la ideologia de gènere.

El Papa centra la crítica en dos elements, un de teològic-moral i un altre de sociopolític. El primer és el que ell anomena «el pecat contra el Déu creador». En la seva trobada amb els bisbes de Polònia a la JMJ del 2016, sortint del guió i sense que vingués massa al cas, el papa Francesc va criticar durament la ideologia de gènere: «Déu ha creat l'home i la dona. Déu ha creat el món així i així, i nosaltres estem fent el contrari.» Citant el papa Benet XVI, va considerar que ens trobem «en l'època del pecat contra el Déu creador», va insistir.

El segon argument que fa servir el Papa és el que ell anomena la «colonització ideològica», un dels termes encunyats per ell que expressa de manera diàfana una preocupació molt estesa a l'Església a l'Àfrica, Àsia

i Llatinoamèrica, sobretot. És a dir, l'impuls de la ideologia de gènere prové, essencialment, dels Estats Units i, en menor mesura, d'Europa i des d'allà s'exporta als països més pobres com a «ajuda humanitària al desenvolupament». Això inclou la ideologia de gènere però també l'avortament, sobretot. La multinacional d'avortaments Planned Parenthood, de propietaris nord-americans, admet que el govern dels Estats Units inverteix 100 milions de dòlars cada any a l'Àfrica per promoure la ideologia de gènere i els avortaments. Al Sínode de la Família del 2014 i el 2015, molts pares sinodals de països del tercer món van alertar d'aquestes pràctiques.

JOSÉ MARÍA BARRIO

«Basant-se en algunes justes reclamacions, la ideologia "de gènere" ha aconseguit mostrar la seva proposta com una prolongació del moviment feminista quan, en realitat, és una cosa molt diferent»

Convé recordar, que la crítica del Papa a la ideologia de gènere no li ha impedit ser acollidor amb els transsexuals, per exemple, i els homosexuals. Com va recordar fa poc el bisbe de Solsona, Mons. Xavier Novell: «Estic absolutament convençut, com diu l'Església, que tota persona és digna de respecte sigui quina sigui la seva tendència sexual.» Citava també el Papa a l'*Amoris laetitia* (250): «Desitgem primer de tot reiterar que tota persona, independentment de la seva tendència sexual, ha de ser respectada en la seva dignitat i acollida amb respecte, procurant evitar tot signe de discriminació injusta, i particularment qualsevol forma d'agressió i violència.» L'Església és molt crítica amb la teoria de gènere com a ideologia però no amb les persones.

Un document magisterial del Papa?

El cardenal holandès Willem Eijk, arquebisbe d'Utrecht i un dels cardenals més joves (64 anys), va demanar públicament al papa Francesc un document magisterial sobre la ideologia de gènere en una entrevista al *Catholic News Service* el 7 de novembre passat a Oxford. Eijk és una de les veus més respectades entre els cardenals respecte aquest tema perquè abans de ser capellà havia estudiat medicina, és un expert en bioètica i també ha estat membre de la Comissió Teològica Internacional. El purpurat alertava que al seu país, un dels més liberals i menys religiosos d'Europa, «la ideologia de gènere ja no és un argument per debatre sinó que tothom l'accepta com una cosa evident».

En aquest sentit, explicava la petició que fa al Pontífex: «Per això he demanat un document sobre la ideologia de gènere per part del magisteri. No necessàriament una encíclica, sinó un document que expliqui què en pensa l'Església d'acord amb una antropologia cristiana, perquè així la gent pugui comprendre que, segons la visió del món que té l'Església, el sexe biològic és essencial per a la identitat de gènere.»

Carta pastoral de la Conferència Episcopal Portuguesa

L'any 2013 la Conferència Episcopal Portuguesa va fer una carta pastoral dedicada al tema, i que diu el següent: «La diferenciació sexual inscrita en el pla de la creació té un significat que la ideologia de gènere ignora. Reconèixer-la i valorar-la és assegurar el límit i la insuficiència de cadascun dels sexes, és acceptar que cadascun d'ells no expressa l'ésser humà en tota la seva riquesa i plenitud. És admetre l'estructura relacional de la persona humana i que només en la relació i en la comunió —en ser per a un altre—, aquesta es realitza plenament.

«Aquesta comunió es construeix a partir de la diferència. La més bàsica i fonamental, que és la de sexes, no és un obstacle per a la comunió, no és una font d'oposició i conflicte, sinó una ocasió d'enriquiment recíproc. L'home i la dona són cridats a la comunió perquè només la comunió els completa i permet la continuació de l'espècie, a través de la generació de noves vides. És part de la meravella del pla de la creació. No és, com a tal, quelcom a corregir o contradir.»

Història

El pare del terme «identitat de gènere» va ser l'acadèmic nord-americà John Money, professor de la Universitat John Hopkins de Baltimore (EUA), qui als anys 50 va començar a fer servir aquest terme —fins llavors únicament aplicat a la lingüística— per designar si una persona se sent home o dona. Cal recordar, en aquest sentit, que hi ha també un problema lingüístic ja que, en principi, la normativa de la RAE

En primer pla

ntes i crítiques

en castellà, per exemple, estableix que «les paraules tenen gènere (i no sexe) mentre que els éssers vius tenen sexe (i no gènere)», com fixa el *Diccionario panhispánico de dudas*.

Un dels posicionaments més clars alertant dels perills d'aquesta ideologia és un document del Col·legi Americà de Pediatres de l'agost del 2016 sota el títol *La ideologia de gènere perjudica els infants*. Firmat pel comitè del Col·legi, l'informe afirma que «les persones que diuen identificar-se amb un altre sexe no constitueixen un tercer sexe, romanen biològicament homes o dones». En concret, critiquen que «es condicioni els nens a creure que és saludable tota una vida d'impersonació del sexe oposat a través d'operacions quirúrgiques i químiques».

L'ús de *gènere* com a sinònim de *sexe* planteja molts dubtes, fins i tot lingüístics. Tanmateix, bona part dels acadèmics van començar a parlar de «gènere» com a construcció sociocultural del «sexe» a partir de l'obra del professor Money. Més endavant, la professora Kate Millett (també nord-americana), al seu llibre, *Política sexual* (1969) afirmava que no hi ha cap mena de diferència sexual en el moment de néixer: «La personalitat psicosexual és quelcom que s'aprèn després del naixement.» Segons la professora Dale O'Leary, de l'Associació de Metges Catòlics dels Estats Units i experta en la ideologia de gènere, des dels anys 70 «la prioritat del feminisme va deixar de ser lluitar contra les polítiques de discriminació de la dona i va passar a ser lluitar contra les idees que mostraven les diferències entre homes i dones».

La ideologia de gènere va néixer als Estats Units en cercles intel·lectuals i

feministes però va fer un salt endavant quan l'any 1995 es va introduir a la Conferència Mundial sobre les Dones a Pequín (Xina), organitzada per l'ONU. Al document final s'afirmava: «Les diferències entre els èxits de les dones i dels homes encara no són reconegudes com a conseqüències dels rols de gènere construïts socialment en lloc de les diferències biològiques immutables.» És a dir, ja s'instaurava que el punt clau era que calia focalitzar la lluita en l'anomenada perspectiva de gènere.

Ara bé, com expressa el professor José María Barrio (Madrid, 1960) de la Universitat Complutense de Madrid, aquest punt de vista no és estrictament fals sinó que parteix d'una base ja establerta: «L'ésser humà és un híbrid-psicosomàtic, i això implica que a més de la significació biològica que té el sexe, l'esfera sexual estigui afectada per moltes altres significacions afectives, socials, culturals, etc. En això tenen raó els del *gender*. Però en el que no en tenen és en dir que el sexe és una dada fàctica prescindible i que, alliberar-se de la condició sexuada sigui construir una humanitat millor.» Aquest és el punt perillós en què la ideologia de gènere ha anat evolucionant des dels 90 fins l'actualitat. Per exemple, un manual molt utilitzat en universitats i escoles, el llibre *El gènere en disputa: el feminisme i la subversió de la identitat* de la professora nord-americana Judith Butler, s'explica que «el gènere és una construcció cultural radicalment independent del sexe, el gènere mateix ve a ser un artifici lliure de lligams; en conseqüència, home i masculí podrien significar tant un cos femení com un de masculí; dona i femení, tant un cos masculí com

Intervencions del papa Francesc

Discurs a l'església de l'Assumpció de Tbilissi (Geòrgia)

1 d'octubre de 2016

Has mencionat un gran enemic del matrimoni avui dia: la teoria del *gender*. Avui hi ha una guerra mundial per destruir el matrimoni. Avui existeixen colonitzacions ideològiques que destrueixen, però no amb les armes, sinó amb les idees. Per tant, és necessari defensar-se de les colonitzacions ideològiques.

Discurs a la trobada de famílies a Manila (Filipines)

16 gener de 2015

Així també, en el nostre temps, Déu ens crida a reconèixer els perills que amenacen les nostres famílies per protegir-les de qualsevol mal.

Estiguem atents a les noves colonitzacions ideològiques. Existeixen colonitzacions ideològiques que busquen destruir la família. No neixen del somni [de la família], de la pregària, de la trobada amb Déu, de la missió que Déu ens dona. Venen de fora, per això dic que són colonitzacions. No perdem la llibertat de la missió que Déu ens dona, la missió de la família. I així com els nostres pobles en un moment de la seva història van arribar a la maduresa de dir «no» a qualsevol colonització política, com a família hem de ser molt molt sagaços, molt hàbils, molt forts per dir «no» a qualsevol intent de colonització ideològica sobre la família.

Exhortació «Amoris laetitia»

56. Un altre desafiament sorgeix de diverses formes d'una ideologia, genèricament anomenada *gender*, que «nega la diferència i la reciprocitat natural d'home i dona. Aquesta preveu una societat sense diferències de sexe, i buida la base antropològica de la família. Aquesta ideologia porta a projectes educatius i orientacions legislatives que promouen una identitat personal i una intimitat afectiva radicalment desvinculada de la diversitat biològica entre home i dona. La identitat humana queda confinada a una opció individualista, fins i tot mutable en el temps» [Relació final Sínodo 2015].

És inquietant que algunes ideologies d'aquest tipus, que pretenen respondre a certes aspiracions de vegades comprensibles, procurin imposar-se com un pensament únic que determini fins i tot l'educació dels infants. Cal no ignorar que «el sexe biològic (*sex*) i el paper sociocultural del sexe (*gender*), es poden distingir però no separar» [Relació final Sínodo 2015].

D'altra banda, «la revolució biotecnològica en el camp de la procreació humana ha introduït la possibilitat de manipular l'acte generatiu, convertint-lo en independent de la relació sexual entre home i dona. D'aquesta manera, la vida humana, així com la paternitat i la maternitat, han esdevingut realitats componibles i descomponibles, subjectes principalment als desitjos dels individus o de les parelles» [Relació final Sínodo 2015]. Una cosa és comprendre la fragilitat humana o la complexitat de la vida, i una altra és acceptar ideologies que pretenen partir en dos els aspectes inseparables de la realitat. No caiguem en el pecat de pretendre substituir el Creador. Som criatures, no som omnipotents. El creat ens precedeix i ha de ser rebut com a do. Alhora, som cridats a custodiar la nostra humanitat, i això vol dir abans que res acceptar-la i respectar-la com ha estat creada.

Barrio, doctor en Filosofia i expert en antropologia i educació, és un dels màxims experts en ideologia de gènere a Espanya i un dels principals crítics d'aquesta teoria, sobretot en la seva vessant filosòfica. Segons ell, aquesta ideologia «cau en la temptació primigènia de l'home: ser com déus». «Presenta una humanitat suposadament millor, en la qual allò que s'emfasitza és l'absoluta sobirania de l'home sobre la natura, pròpiament un alliberament d'ella», explica en declaracions a *Catalunya Cristiana*. Precisament, es defineix com a ideologia perquè suposa veure la realitat des d'una perspectiva diferent i «superar»

la realitat. Barrio rebla: «En la complementarietat entre sexes —que només és possible entre diferents que tenen alguna cosa en comú— la ideologia de gènere només hi llegeix competència i disputa i així és impossible comprendre la proposta cristiana.»

El professor Barrio alerta amb insistència que la ideologia de gènere és diferent del feminisme o de la lluita per la igualtat entre l'home i la dona: «Basant-se en algunes justes reclamacions, la ideologia “de gènere” ha aconseguit mostrar la seva proposta com una prolongació del moviment feminista quan, en realitat, és una cosa molt diferent.»

Pelegrinatges 17

LA BRETAGNA FRANCAISA

Del 2 al 8 de juliol

TOSCANA i ÚMBRIA

Del 12 al 19 de juliol

MOSCOU- SANT PETERSBURG

El tresor
dels
tsars

Del 8 al 15 d'agost

ALBÀNIA i MACEDÒNIA

Del 9 al 17 d'agost

La Europa
més secreta

LA MAGNA SICÍLIA

Del 5 al 12 de setembre

LITUÀNIA, LETÒNIA i ESTÒNIA

Del 12 al 21 d'octubre

OCTUBRE

XIPRE

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Del 27 novembre al 4 de desembre

SUD-ÀFRICA

Del 9 al 20 de novembre

El gresol multiracial més austral

SRI LANKA

Del 6 al 17 de novembre

L'ESPERIT I L'EXOTISME DE LES
TERRES DE L'ANTIGA CEILAN

DESEMBRE

Nova York

DESEMBRE

Roma Pessebres

www.clubmes.cat

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Francesc no oblida el Sudan del Sud

Engega iniciatives de salut, educació i agricultura

Agències

Ciutat del Vaticà

El Papa desitjava anar al Sudan del Sud, però la situació de guerra, violència, fam i, ara, epidèmia de còlera, ho fa inviable. Malgrat tot, ha volgut mostrar la seva proximitat al poble sud-sudanès i ho ha fet engegant el projecte *El Papa per al Sudan del Sud*, com a gest de solidaritat.

El prefecte del dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral, el cardenal Peter Turkson, va ser l'encarregat de presentar el paquet d'ajudes de prop de mig milió de dòlars destinat a salut, educació i agricultura. «El Papa ha manifestat més d'una vegada el desig de visitar el Sudan del Sud, tot i la situació dolorosa, per impulsar amb la seva presència el procés de pau i donar veu al crit de desesperació d'una Església que vol dir "prou armes, prou violacions, prou morts"», va destacar el purpurat.

El primer projecte al qual el Papa dona suport és la feina de l'hospital de Waw i l'hospital de Nzara, dirigits per les germanes combonianes. La segona àrea que rebrà l'ajuda de Francesc és una bossa d'estudi de dos anys de durada per a estudiants que vulguin obtenir el diploma d'ensenyament de primària i que gestiona l'associació Solidaritat amb el Sudan del Sud. El tercer programa que compta amb l'impuls del Pontífex es refereix a l'agricultura. Es tracta d'un programa del qual s'encarrega Càritas internacional i que implica 2.500 famílies a la diòcesi de Yiei, Tombura-Yambio i Torit, a través d'eines que afavoreixin l'agricultura i la ramaderia i capacitin les comunitats locals per autosostenir-se.

Amb aquestes accions, el Papa «sent la necessitat urgent de sensi-

El Sudan del Sud necessita ajuda urgent.

CARDENAL PETER TURKSON

«El Sant Pare no abandona les víctimes no escoltades i silencioses d'aquest conflicte sagnant i inhumà»

bilitzar la comunitat internacional sobre aquest drama silenciós, i demana més esforços per arribar a una solució pacífica del conflicte», va assenyalar el cardenal Turkson. I va afegir que «aquest projecte es tracta d'una iniciativa que busca refermar, sostenir i impulsar la tasca de les diferents congregacions religioses i organismes d'ajuda internacional que són presents al territori, i que s'esforcen sense cansar-se per socórrer la població i per promoure el procés de desenvolupament i de pau».

Per al cardenal Peter Turkson, «el

Sant Pare no abandona les víctimes no escoltades i silencioses d'aquest conflicte sagnant i inhumà, no oblida cap d'aquelles persones que són obligades a escapar del seu poble natal a causa dels crims, de les injustícies i de la guerra, les porta totes en la pregària i al cor. Ell espera vivament poder anar ben aviat a fer una visita oficial al país: l'Església no tanca l'esperança en un territori tan turbulent. Convida a tries audaces i a creure que la Divina Providència és capaç de fer el que als ulls del món sembla irreal, impossible».

Dolor del Papa per la mort del cardenal Dias

AICA / Ciutat del Vaticà

El Papa ha lamentat la mort del cardenal Ivan Dias, arquebisbe emèrit de Bombai i prefecte emèrit de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles. «Recordo amb gratitud els darrers anys del cardenal de confiat servei a la seu apostòlica, especialment la seva contribució espiritual i física de l'Església sofrent a Albània, i el seu zel missioner demostrat en el seu treball com a prefecte de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles». Francesc ha expressat el seu desig d'«unir les meves pregàries a les dels creients de l'arxidiòcesi de Bombai, on la seva preocupació apostòlica i la seva àmplia visió que van marcar i caracteritzar el seu servei com a arquebisbe són records amb afecte».

Església en sortida

L'home màquina

Fa unes setmanes Kilian Jornet va coronar l'Everest dos cops sense oxigen. Els comentaris a les xarxes digitals em van fer preguntar què fa que celebrem aquests tipus de fites —certament admirables— amb tanta efusió col·lectiva (sense treure el mèrit indiscutible a l'atleta de la Cerdanya, que és molt).

Aquesta proesa es pot llegir des de molts llocs; jo la llegeixo des de la reflexió al voltant d'una paraula que està de moda: *transhumanisme*, que és una forma de pensament que advoca per canviar la condició humana a través de la tecnologia i que pretén millorar les potencialitats humanes mitjançant empelts, prolongacions...

Per què no utilitzar la tecnologia per millorar el propi cos i la pròpia ment? Per què no inserir memòries al nostre cervell, cames més ràpides, més visió ocular o viure per sempre? Per què no crear una intel·ligència

que governi tots aquells àmbits en els quals l'ésser humà pot cometre errors? Per què no ser operat per un cirurgià robot que és més precís que un metge que ha tingut una mala nit? Les implicacions ètiques són múltiples.

I ens fem la pregunta de qui som, què és l'ésser humà i per què reverenciem tant l'home màquina: l'home que executa amb precisió el que podria fer un robot o un *cyborg*. Potser ens costa acceptar la nostra condició humana. Perquè el que ens fa més humans és, precisament, la vulnerabilitat, la imperfecció, l'amor, la fe, l'esperança, l'espiritualitat i desenes d'intangibles i, és clar, també la mort. L'Evangelí aporta la humanitat del Déu vulnerable mort a la creu; del Déu que estima sense mesura en un espai plenament humà, lluny dels valors que atribuïm a la màquina.

Jordi Sánchez Torrents

Solsona

Festival de joves i famílies

Testimonis, concerts i catequesis ompliran Gironella amb l'alegria de la fe

Joan Piñol

Redacció

Un festival de joves i famílies amb Jesucrist al centre. Ambient festiu, música, pregària, catequesi i testimonis per donar a conèixer la fe i compartir-la (7-9 de juliol). I tot plegat, en un petit poble del Berguedà, a la riba del Llobregat. Sembla quasi una bogeria en temps de secularització preparar un festival catòlic de primer nivell, ben organitzat i amb una presentació impecable, jove i atrevida. Però, amb l'ajuda de Déu, ho han aconseguit sumant esforços de la parròquia de Gironella, el bisbat de Solsona al qual pertany i l'associació Amor de Déu.

La iniciativa va néixer de manera providencial a redós de la Mare de Déu. El rector de Gironella des del 2015, Mn. Lluís Ruiz, és un dels sacerdots més joves del bisbat de Solsona: va néixer a Cardona fa 41 anys. També és el consiliari-delegat de les Hospitalitats diocesanes de Lourdes a Espanya i delegat de Pastoral de Salut a la diòcesi. L'estiu passat va acompanyar una peregrinació d'un grup de catòlics catalans que viatjava al santuari de Medjugorje (Bòsnia i Hercegovina), coordinats per l'associació Amor de Déu. Va ser precisament en aquella trobada amb Maria, veient també com Déu transforma el cor de tantes persones, sobretot joves, que Mn. Lluís va començar a dibuixar el somni en la seva ment: «L'església de Gironella plena de joves.» Un cop tornat a Catalunya, la idea li seguia voltant pel cap, així que va celebrar una primera trobada a l'octubre per veure si trobava prou voluntaris joves per tirar endavant el projecte. Després de tot un curs posant fil a l'agulla, el projecte d'un festival de joves a Gironella finalment veurà la llum els dies 7, 8 i 9 de juliol. Junta-ment amb el rector, hi han col·laborat estretament dues persones vinculades a l'associació Amor de Déu, una agrupació de catòlics nascuda el 1999 per tal d'organitzar peregrinacions a Medjugorje i mantenir trobades i activitats amb aquells que han conegut de prop la Reina de la Pau al santuari de Bòsnia. En concret, han ajudat al projecte de *Gironellafest'17* la responsable d'infants i famílies d'Amor de Déu, Mariate Cordonet, i la responsable de les peregrinacions de joves, la Clàudia Bombardó. A més, els organitzadors han pogut comptar amb el suport de la Delegació de Joves del bisbat de Solsona, amb el seu delegat Marc Trulls, i també dos joves catequistes de la parròquia de Berga.

Petita JMJ

MARIATE CORDONET

«L'objectiu del festival és tocar el cor dels joves i de les famílies, que puguin tenir una veritable trobada amb Jesús»

«L'objectiu del festival és tocar el cor dels joves i de les famílies, que puguin tenir una veritable trobada amb Jesús», explica una de les coordinadores, Mariate Cordonet, gironina de 36 anys. Aquesta educadora social i membre d'Amor de Déu, creu fermament que la trobada pot fer també molt de bé al poble de Gironella i pot revifar la parròquia. En aquests petits pobles amb pocs joves catòlics que sovint se senten sols i aïllats veure l'arribada d'un o dos centenars de joves cristians que viuen amb alegria la fe i la comparteixen pot representar una petita JMJ, una fogonada que pot reanimar la pastoral juvenil a la

comarca.

Així doncs, els organitzadors no perden de vista el component evangelitzador del festival, convertit en un signe públic de la fe. Els joves atrauen altres joves i el festival de *Gironellafest'17* és ben conscient del reclam que tenen els concerts i els testimonis. En aquesta línia, han vetllat perquè el material, els cartells, el programa d'activitats i tot el festival en general siguin atractius tant per als joves, que són el públic essencial de la trobada, com també per a les famílies i els infants.

El fet és que el festival està preparat fins l'últim detall després de mesos de feina. Està a punt l'allotjament, els espais on se celebraran els diferents actes, la logística i l'acollida. Els organitzadors han comptat amb la col·laboració de l'Ajuntament no pas a nivell econòmic sinó en la cessió d'alguns espais i cadires.

Al matí hi haurà les catequesis i els testimonis i a la tarda tindrà lloc l'Eucaristia, una hora d'adoració eucarística i, més tard, els concerts. Entre els conferenciants hi haurà el periodista Jaume Vives, impulsor del documental *Guardianes de la fe* sobre els cristians perseguits a l'Iraq i Síria. També intervindrà el pare franciscà Perica Ostojic (Bòsnia, 1988), jove frare ordenat el 2015 i que és un dels vicaris de la parròquia de Medjugorje. Un altre dels testimonis impactants que es podran escoltar és el d'un jove que va viure amb la Comunitat del Cenacle de Tarragona, un grup catòlic en què s'ajuda persones amb addiccions. Presidirán la missa i predicaran el bisbe de Solsona, Mons. Xavier Novell (diumenge 9 de juliol), el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortés (dissabte 8 de juliol). El divendres la missa d'inici del festival serà presidida pel rector de Gironella, Mn. Lluís Ruiz.

La vila de Gironella va passar de mil habitants a tres mil en trenta anys a finals del segle XIX gràcies a la indústria tèxtil. L'església romànica de Santa Eulàlia va quedar petita i el 1905 s'inaugurava un nou temple, l'església nova, com se la coneix. El *Gironellafest'17* confia a fer present a Déu enmig dels joves. Ell que tot ho renova permetrà fer una Església nova, amb majúscules, una comunitat de deixebles de Jesús, de joves i de famílies.

CONTACTE:

gironellafest@gmail.com

Tel. 665 232 976

www.bisbatsolsona.cat/gironellafest-trobada-joves-families

Barcelona

El Col·loqui Europeu de Parròquies torna a Barcelona

La capital catalana esdevé la primera ciutat que acull dues vegades la trobada

Carme Munté
Barcelona

L'any 1967 la ciutat de Barcelona va acollir el Col·loqui Europeu de Parròquies, aquesta trobada que se celebra cada dos anys en una ciutat europea per abordar els reptes de la pastoral. Cinquanta anys després, el 29è Col·loqui Europeu de Parròquies se celebra novament a la capital catalana per parlar de *Cristians a Europa: un poble amb una missió*. «És la primera vegada que una ciutat repeteix com a organitzadora del Col·loqui», assegura Maria Gibert, delegada del Col·loqui a Catalunya.

La cita, doncs, serà del 9 al 14 de juliol a la residència La Salle Bonanova, l'espai que acollirà les taules rodones, les reflexions i les intervencions d'experts en pastoral com Bernard Quintard (rector a França), Alphonse Borras (vicari general de la diòcesi de Lieja), Paul Zulehner (sacerdot vienès) o Tibor Papp (prevere grecocatòlic, rector a Hongria oriental). També intervindrà Mireia Vidal, professora d'Història de l'Església i de la Teologia a la Facultat de Teologia protestant SEUT a Madrid, que parlarà de *Luter i la reforma protestant: innovació o continuïtat*?

Els gairebé 200 assistents provinents de tot Europa també tindran ocasió de conèixer experiències pastorals de la ciutat de Barcelona i de visitar la Sagrada Família. El 29è Col·loqui Europeu de Parròquies estarà precedit de la missa presidida pel cardenal Joan Josep Omella, el diumenge 9 de juliol, a la parròquia de la Mare de Déu de la Bonanova. I finalitzarà també amb la missa a la cripta de la Sagrada Família presidida, en aquesta ocasió, per Mn. Josep Taberner, copresident del Col·loqui Europeu de Parròquies. L'elecció de la nova presidència, la pregària d'acció de gràcies i un sopar i final de festa arrodoniran aquesta experiència de pastoral europea.

Parròquies d'Europa

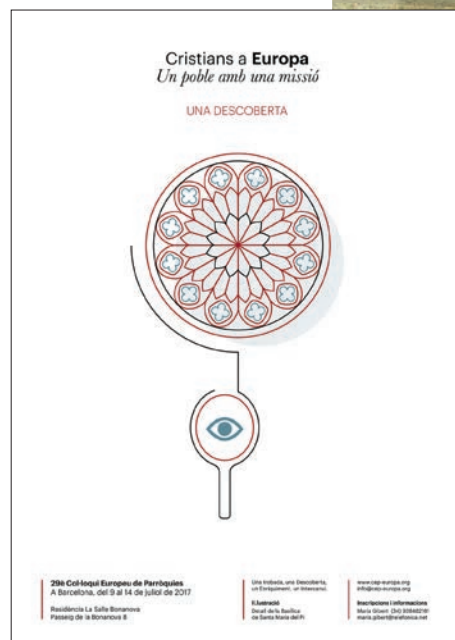
El Col·loqui Europeu de Parròquies va ser fruit de la iniciativa d'un sacerdot francès: el P. François Connan. En aquell moment (1959) era rector de la parròquia de Saint Séverin de París i, intuïnt els nous horitzons que obriria el Concili Vaticà II, va pensar d'organitzar una trobada de parròquies europees. Aquesta iniciativa va tenir tot el suport del cardenal Franz König de Viena i d'altres bisbes.

A la primera trobada, el 1961, hi van participar preveres de 7 nacionalitats: Bèlgica, Alemanya, França, Itàlia, Àustria, Suïssa i Catalunya.

MARIA GIBERT
«Al Col·loqui es posen sobre la taula tots els problemes, els defectes però també les virtuts que tenen les parròquies de les quals formem part»

Grup de catalans participants al darrer Col·loqui, el 2015, a Lisieux.

Cartell de la trobada a Barcelona.

Des de llavors van decidir trobar-se cada dos anys per compartir les seves experiències, posar en comú les seves idees i treballar per una Europa entesa com a comunitat de pobles. A partir de l'any 1973 hi assisteixen laics, que actualment són la majoria dels participants.

Des dels seus inicis hi han pres part preveres i laics de les diòcesis de Catalunya. Mn. Josep M. Vidal i Aunós, prevere de Barcelona que va morir l'any 2003, hi va assistir des del primer col·loqui celebrat a Lausane, i en va ser l'impulsor. Barcelona (1967 i 2017), Tarragona (1985) i Girona (2001) han estat les ciutats catalanes que han acollit la trobada.

«En el moment en què es va fer el primer col·loqui la parròquia passava moments difícils, ara també però per causes diferents», exposa Maria Gibert. «Al Col·loqui es posen sobre la taula tots els problemes, els defectes però també les virtuts que tenen les

parròquies de les quals formem part, hi anem amb la nostra motxilla personal i comunitària.»

D'altra banda, el Col·loqui Europeu de Parròquies té estatut participatiu al Consell d'Europa. «Durant molts anys ens semblava obvi això d'incloure el nom d'Europa, ens ho preniem a la lleugera», reconeix Maria Gibert, «però en el moment actual ho veiem com un fet molt important, com ho va ser als inicis.»

MÉS INFORMACIÓ

www.cep-europa.org

Inscripcions i informació

Maria Gibert

938 482 161

maria.gibert@telefonica.net

Girona

Trobada de canonges de les seus catalanes

J. Víctor Gay / Girona

Segueixen a la seu gironina els actes commemoratius dels sis segles des que es va prendre la decisió de seguir la construcció de la catedral gòtica amb el model de nau única. Aquesta vegada s'han aplegat a Girona una representació dels capítols catedralicis dels bisbat amb seu a Catalunya. En formaven part una trentena de canonges, que van ser acollits pels seus companys gironins, primer a la basílica parroquial de Sant Feliu, on després de fer una visita pel conjunt basilical recent restaurat, van assistir a una conferència sobre *El Concili de Girona de l'any 517*, que va pronunciar el Dr. Jaume de Puig.

En finalitzar aquesta primera part, els canonges es van traslladar a la catedral, on van fer un recorregut centrat en la nau única, la més ampla del gòtic. Seguidament es va oficiar una missa presidida pel bisbe Francesc Pardo, que en l'homilia va aconsellar als canonges saber mantenir el culte a la catedral com a referència d'una litúrgia acurada. També es va referir a la necessitat d'impulsar i posar en valor el patrimoni artístic que s'ofereix a les seus catalanes com una valuosa eina d'evangelització. Va remarcar que les catedrals són molt més que uns edificis d'un determinat valor artístic i arquitectònic: «Són llocs de culte fruit de la fe d'unes comunitats que han fet possible les seus, com a testimoni de les seves creences i l'esforç generós que s'ha transmès de generació en generació.»

Barcelona

Final de la polèmica sobre el solar de les Corts

En pro de la convivència veïnal es farà una residència per a gent gran

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

«Mai no hem intentat especular, sinó donar un servei. Mai no hem trencat el diàleg amb els veïns ni hem fet cap polèmica.» Amb aquestes paraules el delegat diocesà d'Economia, Mn. Antoni Matabosch, volia deixar molt clara la postura de l'arquebisbat de Barcelona en un procés enriscat que fa massa que dura.

Tot va començar quan la Fundació Sant Josep Oriol, titular del solar de Barcelona del barri de les Corts (situat al carrer Remei cantonada amb carrer Galileu), va voler fer una residència per a investigadors i doctorands. Aquesta fundació gestiona la residència sacerdotal Sant Josep Oriol, que acull els capellans ancians de les diòcesis de la província eclesiàstica de Barcelona. Amb aquest projecte, la idea era «trobar entrades mensuals perquè la residència pogués sobreviure», aclareix Mn. Matabosch.

Però els veïns es van oposar totalment a aquest primer projecte perquè pensaven que era una activitat relacionada amb el sector hotel·ler. Com explica el secretari del Patronat de la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol, Mn. Josep M. Jubany, «es va repensar el projecte i es va tenir en compte que fos un bé per al barri i que ajudés a la convivència veïnal. En favor de la bona convivència s'han fet algunes renúncies».

El juliol del 2016, la Fundació Sant Josep Oriol va accedir a reduir l'edificabilitat i a canviar l'ús del nou edifici. D'aquesta manera, es redueix en dues plantes l'edifici a construir, cosa que suposa que hi ha una disminució de volum d'uns mil metres quadrats. L'altre canvi és que es renuncia a fer una residència per a investigadors. Ara el nou projecte preveu fer un

Les obres de la nova residència duraran un any. / Agustí Codinach

MN. ANTONI MATABOSCH
«Mai no hem trencat el diàleg amb els veïns ni fet cap polèmica»

nou equipament per a gent gran, amb un residència amb 140 places. L'Onada Serveis és l'empresa encarregada de gestionar aquest servei. D'aquesta manera es dona resposta a una demanda molt necessària al barri de les Corts.

Com assegura la directora de L'Onada Serveis, Cinta Pascual, «no

només construirem una nova residència per a gent gran, sinó que el disseny i la distribució del nou equipament està pensada per poder prestar

tà previst que l'obra duri un any i que cap a la tardor de l'any vinent la residència per a gent gran ja sigui una realitat.

tota la nostra cartera de 37 serveis, tant als residents interns com als milers d'usuaris externs que necessiten qualsevol altre servei que no sigui l'ingrés residencial». I afegeix: «Tindrem les portes obertes a tots els veïns que necessitin els nostres serveis. I, a més, donarem feina a unes 80 o 100 persones.»

Fins al moment, Mn. Matabosch assegura que «no hem rebut cap resposta directa dels veïns amb aquest nou projecte».

Opinió

Hilari Raguer
Monjo de Montserrat

80 anys de la Carta Col·lectiva

El 1er de juliol es compleixen 80 anys de la Carta Col·lectiva de l'Episcopat espanyol a favor de Franco. Passat ja un any de guerra, desagradava molt a Franco, que es presentava com a defensor de l'Església, que alguns catòlics avançats d'Europa, tot i lamentar la persecució religiosa de la zona republicana, denunciessin també la de la zona «nacional» i neguessin que allò fos una croada. Per això el 10-VII-1937 Franco va demanar al cardenal Gomà que els bisbes espanyols enviessin als de tot el món una carta explicant la realitat. Gomà era contrari als documents col·lectius, però aquest cop va acceptar immediatament la petició de Franco. Va comunicar-la al cardenal Pacelli i als bisbes espanyols. Aquests van aprovar el projecte. Només s'hi van negar el català Vidal i Barraquer i el basc Múgica.

Gomà s'havia moderat molt en la redacció de l'escrit (per exemple, no deia que fos una croada, com ja havia fet en anteriors documents seus), confiant que el Papa l'aprovaria. Però el Vaticà no li deia res. Gomà es lamentava als seus íntims del silenci de Pacelli. Fins i tot temia que no li contestaria, i ho atribuïa a la influència al Vaticà d'eclesiàstics bascos i sobretot catalans.

A l'Arxiu secret de Secretaria d'Estat, obert recentment als investigadors, he trobat una carta de Pacelli a Gomà, del 31-VII-1937, dient-li que no publiqui la carta col·lectiva, perquè hauria de ser unànime, i Vidal i Barraquer i Múgica no signen. Però aquesta carta no es va arribar a cursar, segurament perquè s'assabentaren que, tot i que encara no s'havia fet pública, ja s'havia enviat als bisbes. Va quedar arxivada, amb l'afegit a mà i en llapis, dins d'un cercle: «sospesa.» Fins i tot no enviada, aquesta carta de Pacelli demostra que la col·lectiva desplaïa al Vaticà.

Quan finalment es va publicar el document, l'èxit va ser extraordinari. La descripció de la persecució religiosa (però negava que hi hagués repressió a la nacional) va commoure l'episcopat mundial i van començar a ploure sentides respostes de bisbes i d'episcopats sencers de tot el món.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

València

Les monges de Iesu Communio funden el seu segon monestir

Ocuparan un monestir que les saleses han abandonat per manca de vocacions a Godella

Joan Piñol
Redacció

L'Esperit Sant fa i desfà. Aquest és el resum de la situació que s'ha donat amb la fundació del primer monestir fora de Burgos de les religioses de l'institut Iesu Communio. Les monges fundades per sor Verónica Berzosa (Aranda de Duero, 1965) ocuparan un monestir a Godella (València) que les religioses saleses havien hagut d'abandonar el mes de març a causa de la manca de vocacions. Mentre que unes congregacions minven i han de reduir la seva presència i estructura, d'altres mantenen una bona salut vocacional i pensen en noves fundacions.

Les religioses de Iesu Communio són una fundació recent, desenvolupada a partir d'un grup de clarisses del monestir de l'Ascensió de Lerma (Burgos). L'impuls de sor Verónica va ser determinant per crear la nova congregació. Aquesta jove burgalesa va entrar amb 18 anys a les clarisses de Lerma. Va abandonar la carrera de Medicina per entrar en un monestir que, en aquell moment, tenia només una vintena de monges i l'última novícia hi havia entrat feia vint anys. Sor Verónica va revitalitzar l'activitat monàstica i, sobretot, va obrir el monestir a moltes noies joves interessades en la vida espiritual. Nomenada mestra de novícies el 1994, les vocacions van anar creixent en paral·lel amb un nou carisma que anaven covant, centrat en la pregària però també en «l'evangelització dels joves». Finalment, la Santa Seu va escindir-les de les clarisses i va constituir-les com a Institut religiós de Dret Pontifici el 8 de desembre del 2010. Des de llavors, progressivament van abandonar el monestir original a Lerma per traslladar-se al monestir del santuari de Sant Pere Regalat, a La Aguilera, també a Burgos. En els últims anys, les vocacions s'han estabilitzat però segueixen sent un institut molt nombros: actualment compten amb 210

La germana Verónica Berzosa, fundadora de Iesu Communio, abraça el cardenal Cañizares a la catedral de València el 10 de juny.

ANTONIO CAÑIZARES
«Aquesta diòcesi us estima, us rep amb els braços oberts, sou a casa vostra!»

religioses professes.

El 10 de juny a la catedral de València es va celebrar una missa multitudinària de rebuda a la diòcesi que fou presidida per l'arquebisbe, el cardenal Antonio Cañizares, i va comptar amb l'assistència de les dues-centes religioses de Iesu Communio i uns dos mil fidels que omplien de gom a gom el temple. Al final de l'Eucaristia, la

fundadora va explicar el recorregut i les vicissituds que ha seguit l'institut religiós fins a aconseguir fundar el seu primer monestir fora de Burgos. «Des de l'any 2000 pensàvem en una possible fundació. Ha estat una recerca llarga i esperançada però també sofrent perquè no vèiem que es pogués fer realitat», va explicar sor Verónica, en un discurs molt emocionat. Amb el temps, l'Esperit de Déu va ajudar les religioses a aconseguir amb esforç aquesta fundació.

Segons va relatar sor Verónica, el 9 de desembre passat, el cardenal Cañizares li va trucar per explicar-li que les monges de la Visitació, més conegudes com a saleses, abandonaven el monestir que tenien a Godella. Tot i així, la fundadora de Iesu Communio no veia possible instal·lar-s'hi perquè no tenien els recursos econòmics per comprar el monestir o llogar-lo. «Van passar més de dos mesos i vaig pensar que el cardenal s'havia oblidat d'aquest tema o que resultava inviable. Però el 28 de febrer em va tornar a trucar per dir-me amb veu molt alegre que el monestir de les Saleses era ara de l'arquebisbat i que ens el podien cedir», va relatar. Així ha estat que una cinquantena de monges «vaqueres» (pel seu hàbit de color blavós i tela texana) es podran traslladar al monestir de la Visitació de Maria.

Per a Iesu Communio és un somni fet realitat. No només pel fet de fundar

el seu primer monestir fora de Burgos sinó, sobretot, per les característiques de la nova fundació. Es tracta d'un cenobi molt ampli en què hi podran viure les 50 religioses que s'hi traslladaran en un primer moment però també té prou espai perquè el puguin ampliar i arreglar fins a tenir a punt 72 cel·les, que és el seu objectiu. Alhora, el monestir està en un ambient rural i tranquil però molt ben comunicat amb la ciutat. De fet, el temple és a només 11 quilòmetres del centre de València, i té a pocs metres una parada de metro. A més, al costat del monestir hi ha un dels campus de la Universitat Catòlica de València, on s'hi imparteix educació i magisteri. Igualment, per a aquest institut religiós, les terres valencianes tenen una significació emotiva especial perquè 26 de les monges provenen de la diòcesi de València, més del 10%.

«Aquesta diòcesi us estima, us rep amb els braços oberts, sou a casa vostra!», va exhortar l'arquebisbe de València. Les religioses duren a terme la seva tasca pastoral a Godella, rebent joves, organitzant recessos, celebrant l'Eucaristia i xerrant amb les persones que hi acudeixin. «Transformen el seu locutori en un lloc de missió, de tal manera que qui entra allà per compartir el seu testimoni de vida no es troba una religiosa sinó moltes, que transmeten una alegria per rebre't que és admirable», expressava un dels assistents a la missa de la catedral.

Substitueixen una congregació que minva

L'orde de la Visitació de Santa Maria, fundada per sant Francesc de Sales (de qui prenen el sobrenom de saleses) i santa Joana Chantal l'any 1610, és una de les congregacions contemplatives femenines més importants històricament. Tanmateix, des de fa unes dècades pateixen una crisi vocacional molt marcada. Mentre que el 1973 hi havia 6.500 saleses a tot el món, el 2013 només eren 1.929 i el 2016 només en quedaven 1.808. Això les ha portat a haver de tancar nombrosos monestirs. Només a Espanya han tancat convents a Caltaud, Oriola, Pamplona i, fa uns mesos, Godella. A Barcelona, les saleses mantenen un monestir a la Vall d'Hebron.

Punt de vista

Les moltes cares de la caiguda del Banco Popular

L'adquisició, per 1 euro simbòlic del Banco Popular feta el dia 7 de juny passat pel Banco de Santander, presenta al mateix temps moltes qüestions algunes de les quals tan sols obtindran resposta d'aquí a alguns mesos. De moment, però, crec que ja se'n poden dir algunes coses.

El Banco Popular, creat l'any 1926 i considerat, durant molt de temps, un dels més solvents de l'Estat, va anar empitjorant gradualment el seu balanç quan va entrar en el món del negoci immobiliari que li va proporcionar gairebé 20.000 d'euros de crèdits de dubtós cobrament. Altrament, la situació es va agreujar amb una desencertada voluntat de creixement que es va manifestar amb l'absorció del Banco Pastor. Una ampliació de capital feta amb la promesa de guanys i que en el balanç de l'any 2016 es demostraren pèrdues, va fer baixar de manera considerable el valor de les accions que passaren, en poc temps, d'1,26 a 0,80 euros abans de la darrera desfeta. Finalment, les desavinences entre els diferents grups propietaris (Sindicatura d'Accionistes,

vinculada a l'Opus Dei, Antonio del Valle, membre dels Legionaris de Crist, el multimilionari xilè Andrónico Luksic, Credit Mutuel, Allianz, etc.) va dificultar la presa de decisions.

També cal preguntar-se per l'interès del Banco de Santander en aquesta adjudicació. Sembla que, de moment les necessitats financeres que li pot suposar l'atenció als clients compte-correntistes representen uns 7.000 milions d'euros que té intenció de compensar amb una ampliació de capital per un import similar. D'altra banda, hi pot contraposar diferents ele-

ments que li han fet atractiva la seva intervenció: l'arribada sobtada de 400.000 nous clients, els anomenats «actius fiscals diferits» (desgravacions) a les quals tindran dret i que poden suposar fins a 5.000 d'euros i, finalment, la disponibilitat d'immobles i de crèdits dubtosos que, per molt deteriorats que es trobin, han adquirit a un preu nul.

Com de costum, qui pagarà els plats trencats seran els treballadors (uns 12.000) damunt dels quals plana el dubte sobre el seu futur i els accionistes petits i mitjans (uns 300.000) que cregueren de bona fe en la darrera ampliació de capital.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

La lectura bíblica

Se solia dir, anys enrere, que els catòlics érem els cristians que no llegíem la Bíblia. Les dites tenen els seus fonaments. Els pares de l'Església —els predicadors i escriptors dels primers segles de la nostra era— comentaven la Sagrada Escripura. Una enorme discussió va tenir lloc, en el moment de la reforma protestant, el segle XVI, unes grans discussions sobre moltes institucions catòliques, en la base de les quals hi havia la manera d'entendre la Bíblia. Els protestants argumentaven a partir de la Paraula divina i en reclamaven la traducció a la llengua del poble. S'arribà a uns punts de vista tan diversos que hi hagué un veritable cisma. Per això, encara avui, cerquem la unitat dels cristians.

Aquesta situació no animà els catòlics a llegir els llibres sagrats. De fet, distints passatges eren de difícil comprensió. Per aquesta raó,

els catòlics pràcticament restaven allunyats dels llibres inspirats. A finals del segle XIX, s'inicià el que fou anomenat «moviment bíblic», els davanters del qual foren, en major part, els dominics. Encara és capdavantera la traducció de la Bíblia de Jerusalem.

El Concili Vaticà II feu una magnífica aportació a través de la constitució de la Paraula de Déu. He de dir, doncs, que la Bíblia és llegida pels catòlics. Un renaixement, tant en el «moviment litúrgic» com en el «moviment eclesial». Tres documents que donaren feina i harmonia a l'esmentat Concili. El sentit eclesial, el litúrgic i el bíblic han estat com una bella simfonia de la meitat del segle XX. Tot i que la recepció de la mentalitat conciliar mai no ha estat fàcil.

Conec bastants fidels que llegeixen la Bíblia. Per llegir-la bé calen unes condicions, la primera

de les quals és llegir-la. L'Església ens fa viva la Paraula divina. No obstant això, també nosaltres, a casa, hem de tenir el Llibre Sant, que com sabem és una «biblioteca», per comprendre'l més. Certs passatges, si no els aclarim, ens poden arribar a escandalitzar. S'ha de conèixer la naturalesa de cada escrit (història, pregària, profetisme, evangelis, apocalipsi, cartes apostòliques...) i fer-la convergir en la predicació i els esdeveniments de Crist, la Paraula divina encarnada.

Conec un sacerdot que, quan era menut, quedava impressionat perquè el seu pare i la seva mare, al capvespre, s'asseien al sofà i junts feien lectura bíblica. Aquest fet influí en la seva vocació i avui és un veritable mestre de les Escripures. El meu professor de Nou Testament exhortava els alumnes a tenir els evangelis damunt la tauleta de nit i llegir-ne, de manera seguida i cada dia, algun fragment. Li agradava també dir-nos que, al llarg de la vida, haviem de llegir mil vegades la Bíblia. M'agradarà, un altre dia, donar alguns consells sobre la lectura bíblica. Si feu el propòsit d'un apropament a l'Escripura, comenceu pels evangelis.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

«Engagement»

Moltes vegades recordo aquesta paraula que fa anys utilitzava la joventut *progre*.

En aquells temps, no pertanyíem ni somiàvem pertànyer a una unió política comuna. Existien, potser fruit del desastre que va representar la Segona Guerra Mundial, que es vivia com una guerra entre pobles germans, grans ànsies de comunió, de desgrecge, d'obstinació per millorar el sentit de germanor que devia existir entre comunitats d'una mateixa família històrica. Alguna cosa d'aquestes hi va haver en la joventut d'aquell temps que es va començar a aproximar a la comunitat ecumènica i monacal de Taizé i que en va ser la promotora de la «basílica de la reconciliació». Em deia fra Robert que, en el primer projecte dels monjos, no es pensava en cap edifici. Van ser uns joves alemanys que, venent ampolles buides de cava, van aportar els diners per aixecar-la. Devia ser útil, sense cap ostentació.

Una noia arribada dels Estats Units ens en va preguntar el significat i, quan li vam traduir com a *compromís*, no hi havia manera que l'acceptés. «Fer una cosa per compromís», ens deia, «no era sincer». Ens va costar molt que ho entengués. Potser encara ara no ho entén. Per a nosaltres l'*engagement* cristià era fonamental a la vida.

Acceptant que el servei militar era un deure, l'adhesió cristiana a l'Església exigia, almenys, una prestació similar. Van aparèixer els agermanaments entre grups de la vella Europa i les comunitats incipients, pobres i desprotegides de mitjans tècnics, del continent africà o Llatinoamericà. Van sorgir projectes molt bonics. Es tractava d'un compromís estricte i radical durant un temps. Anar al Carib, si calia, potser passant per Moscou, si el viatge (històric) resultava més barat. Encara que perdéssim dies de servei.

Una noia estava enamorada d'un noi a qui li va arribar el temps de fer la mili. Aquest servei era temporal. Ella, compromesa amb l'Església, se sentia obligada a un servei cristià radical. Havia d'anar a Terra Santa, lloc emblemàtic, per passar-hi el mateix temps que el seu promès, servint els pobres en una feina humil. I ho va fer.

Un altre exemple és el dels que estàvem enrolats en l'escoltisme. Donàvem gran importància a la promesa escolta. Abans de pronunciar-la demanava la benedicció del consiliari i, en proclamar el compromís, hi anteposava «amb la gràcia de Déu». Tanta exigència que, a partir d'aleshores, quan algú deia: «Et dono la meua paraula d'escolta», un podia estar ben segur que ho compliria. Molts recordem la promesa d'aquells temps com un moment molt important en la nostra vida. Anecdòticament, us diré que més tard m'ho han confessat empresaris, professors i, fins i tot, algun bisbe.

Avui dia això ha canviat. S'imposa el fet de triar en cada moment allò que un creu que és oportú i que li atrau, sense pensar en les conseqüències. Busca «servei a la carta». Reconeix que, segons el seu punt de vista, un no es pot comprometre per a tota la vida. Les circumstàncies canvien, la vida mateixa evoluciona, i l'entorn, també.

GEOGRAFIA SAGRADA DE CATALUNYA

La contemplació de la natura

**Josep Maria
Mallarach**
Consultor ambiental

L'encíclica *Lloat sigueu* del papa Francesc (2015) ens recorda la importància que té l'actitud contemplativa envers la natura, la creació. La vida apresada a les ciutats, unida a l'excés d'activitat mental, i la tendència a la comunicació incessant que les xarxes socials intensifiquen, ens ha allunyat de la contemplació serena i reposada. L'estiu és un magnífic moment per recuperar-la.

És sabut que Catalunya té un patrimoni natural i paisatgístic molt ric i divers. És menys conegut, però, que la geografia sagrada del país és igualment rica i diversa. La toponímia recull una extraordinària densitat de puigs i valls, de coves i llacs, de fonts o estanys... sants o sagrats, la majoria dels quals tenen santuaris o ermites des de fa segles, i bells camins que permeten accedir-hi sense pressa. Perquè per poder contemplar la calma, la quietud i el silenci són indispensables. Només si deixem de banda la pressa i el brogit intern, si ens donem temps per viure sense neguit ni expectativa, amb tots els sentits del cos i de l'ànima oberts, podem copsar besllums dels misteris que els llocs sants desclouen als contemplatius.

Una geografia sagrada és formada per uns nodes sants, generalment assenyalats per temples grans o petits, interconnectats per una extensa xarxa de camins històrics, esquitxats de creus, que han estat seguits pels nostres avantpassats al llarg dels segles, a peu o a cavall, sols, en colla o en processons, pregant, cantant, contemplant. I en aquesta geografia destaquen,

per damunt de tot, els santuaris marians. En tenim més de set-cents, molts d'ells emplaçats en indrets d'extraordinària bellesa, alguns de recòndits i íntims, d'altres encimbellats amb miradors esplèndids. Llocs de fundacions llegendàries, triats per mitjà de signes i inspiracions, lluny de qualsevol consideració pràctica o utilitària.

Aquesta sèrie de nou articles ens convida a visitar alguns dels llocs sants més representatius, començant per la vall de la Mare de Déu de Núria, patrona del Pirineu català.

Gràcies a la sàvia decisió de no permetre-hi accedir automòbils, la vall de Núria, a quasi 2.000 metres d'altitud, ha preservat la calma de les valls pirinenques, sobretot a l'estiu i la tardor. La millor manera de pujar-hi és a peu, pel camí dels pelegrins, des de Queralbs, que voreja el riu i passa a frec de tres balmes dedicades a sants. Un cop a dalt, podrem visitar el santuari-basilica on es venera una imatge romànica de Maria, com a verge Majestat i Tron de la Saviesa, amb el Nen Jesús a la falda, a més de l'antiga ermita de Sant Gil, al costat de la font homònima, i un monument d'agraïment a l'encíclica *Laudato Si*. Enfilades més amunt, les coves de sant Gil i del beat Amadeu ens esperen per fer-hi meditació silenciosa. El paisatge de la vall santa es completa amb un insòlit Viacrucis monumental, que s'enfila cap al Puig de l'Àguila, i l'antic bosc de la Mare de Déu, on els pins negres vells i venerables ens conviden a pregar, amb la seva serena presència, per tota la natura sofrent.

TRADICIONS GASTRONÒMIQUES

El «cap i pota» i la cuina d'aprofitament

Em plau d'encetar aquesta sèrie estiuenca, enguany dedicada a les tradicions gastronòmiques, tractant sobre alguns aspectes de la cuina d'aprofitament practicada en els antics convents de mendicants, especialment en els de tradició franciscana. Quan abans de l'exclaustració de 1835 a les cases de religiosos hi havia la possibilitat de menjar carn en els dies de festa, és a dir, en els jorns no penitencials, la carn que ingerien els frares solia ser de baixa qualitat, i era la provinent dels menuts del bestiar que era sacrificat als escorxadors de les poblacions. En efecte, a la cuina conventual, i també pairal, trobem nombrosos plats de cuina d'aprofitament guisats amb els menuts: peu i tripa, pota i morro, ventre i llengua i, sobretot, els peus de porc, que és una menja gelatinosa molt estimada en la nostra tradició culinària.

En els nostres convents i monestirs en els dies no penitencials, també era força comú cuinar els menuts de l'aviram, del corder o del bou, especialment l'entranya de bou o de vedella, que solia ser guisada a la cassola o bé rostida a la graella. Aquesta entranya, tot i ser molt fibrosa, els amants de la carn diuen que és d'un gust molt superior! En els àpats festius, tant els

pairals com els conventuals, fou molt apreciat el «cap i pota» de vedella, especialment la llengua, que és una carn gustosa de textura dura i ferma, molt agraciada en vitamines. Pel que fa a la tripa (en castellà *callos*) se solia cuinar preferentment la tripa de vedella, tot i que els convents i monestirs els frares preferien menjar la tripa dels corders car, segons els menjadors de carn, és d'un gust més fi al paladar.

Cal assenyalar que cada poble té la seva pròpia tradició en preparar aquesta mena de menuts, essent encara avui molt famoses la tripa cuinada «a la romana», «a la napolitana» i, sobretot, «a la catalana» i, també, «a la madrilenya». A l'altiplà de Castella la tripa guisada sol ser d'un gust força picant i se serveix a taula acompanyada de cigrons. Dels nombrosos plats d'aquesta cuina d'aprofitament destaca, de manera particular, la despulla de l'aviram

guisada a la cassola que els antics caputxins la solien cuinar així:

«Una volta netes i ben escaldades les despulles de l'aviram, les has de posar dins d'una cassola amb llard, alls, bolets confitats, farigola i llorer. Tot seguit hi has d'afegir el brou que ja tindràs a punt i també alguns naps sofregits que hagin agafat una mica

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels caputxins de Catalunya

de color a la paella i ho salpebraràs. Ho deixaràs coure, en trauràs el greix i ho presentaràs al refetor amb mica de julivert picat» (*Cuinar en temps de crisi*, 21). Aquesta recepta, és, molt possiblement, anterior a l'època napoleònica, ja que no s'esmenten les patates, i encara avui manté el seu interès i utilitat per reeixir a cuinar plats de bon nodriment i molt econòmics i, a la vegada, pot contribuir a instruir-nos en l'art d'aprofitar la resta dels plats sobrers dels menjars anteriors. En aquest sentit, ja en el llunyà any 1745 el religiós

franciscà fra Joan Altamiras publicà el «*nuevo arte de cocina sacado de la experiencia económica*» per tal d'instruir els cuiners de les comunitats monàstiques i religioses en un *novell art* de saber aprofitar al màxim les menses. A l'article vinent us parlaré, si Déu vol, sobre alguns aspectes dels guisats conventuals de peix.

HOMES DE FE I CIÈNCIA

El papa Silvestre II, matemàtic i innovador

Que l'Església catòlica no ha estat mai renyida amb les ciències ho demostra el fet que molts eclesiàstics n'han estat cultivadors i figuren en qualsevol tractat de la història de la ciència. Aquest estiu exposarem les biografies de nou d'aquests científics. Comencem amb el monjo Gerbert d'Aurillac, que acabà la seva vida essent el papa Silvestre II. Va néixer pels volts de l'any 940, a la mateixa població on hi havia el monestir que l'acollí: Aurillac (que en provençal anomenen Orilhac). Esdevingut monjo, es distingí per la seva intel·ligència i l'any 967 el comte Borrell se l'endugué a Barcelona. Aquí feu amistat amb Ató de Vic i Sunifred Llobet. Aquest l'introduí en textos àrabs referents a temes científics. Sobretot hi aprengué matemàtiques. Fins aquest moment el món cristià expressava les quantitats amb el sistema romà de les lletres I, V, X, C, D i M, que hi feien la feina. I el nostre monjo davant de la claredat (i comoditat!) del sistema àrab, creat per Al-Khwarismi, d'expressar-les amb les deu xifres: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 0, en veié l'avantatge per als càlculs i en va ser el gran propagandista. És ell qui les introduí a Europa.

I va introduir també l'àbac per al càlcul, va perfeccionar la manera de construir un astrolabi (aparell que serveix per obtenir la posició dels

Silvestre II i el diable. Il·lustració del 1460.

astres), va construir rellotges (els de pèndol van ser, segons sembla, creació seva) i instruments per a l'astronomia. No és estrany que un historiador digui que va ser ell el despertador de la cultura europea en aquest aspecte científic. Va fer tants aparells que fins i tot hi va haver qui el titllà de bruixot.

Quan al 987 Borrell se l'endugué a Roma a veure el papa Joan XIII, el Pontífex se'l volgué quedar al seu servei. Dos anys més tard era nomenat bisbe de Reims. Però el nou rei de França, Robert, no l'acceptà. Acabà enemistant-se amb ell, que hagué de fugir i se n'anà a la cort d'Otó III, el qual va fer que el nomenessin bisbe de Ravenna el 998.

I a l'any següent era elegit Papa. Prengué el nom de Silvestre II. Es va trobar amb el repte d'afrontar l'any 1000, tan temut per molta gent per la creença que seria l'any de la fi del món. Però no va passar res. Com a Pontífex promogué l'evangelització de Polònia i Hongria, s'esforçà per restaurar el sacre imperi romà a mans dels germànics. I no s'oblidà de Catalunya: va reformar el monestir de Sant Benet de Bages i atorgà privilegis al de Sant Cugat del Vallès. Però només va ser Papa quatre anys. Va morir el 1003, deixant bona memòria del seu breu pontificat.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

LA LITÚRGIA LLAMINERA

Gener: entre el tortell de Reis i el de Sant Antoni

Joan Pallarès-
Personat
Historiador

Al nostre país, on la tradició té bones arrels i la cultura gastronòmica està ben considerada i conforma un patrimoni identitari prou consistent, el calendari anual, les festes, les celebracions litúrgiques, ens marquen també les pautes estacionals de la nostra rica rebosteria. Perquè, a la nostra terra, una festa sense pastisseria no és una festa i totes les festivitats litúrgiques venen associades, en el seu aspecte profà, a unes postres que, tot i evolucionar en els gustos i modes de cada època, mantenen l'essència del que han estat sempre.

El mes de gener va associat al tortell, un pastís rodó, en forma d'anella o cercol, que pot ser de moltes matèries, tot i que el més genuí en moltes contrades és el de brioix i massapà, però que pot ser de pasta de full amb farciment de nata, crema o altres coses.

Els tortells de gener són tres: la diada de Reis (6 de gener), la de Sant Antoni (17 de gener) i la de la Conversió de Sant Pau (25 de gener), aquesta en menor tradició. Per Reis i Sant Antoni els tortells de brioix i de massapà tenen a dins una figureta, el rei, i una fava. A qui toca el rei és coronat i a qui li toca el tall que conté

A la nostra terra, una festa sense pastisseria no és una festa i totes les festivitats litúrgiques venen associades a unes postres

la fava ha d'abonar el cost del tortell.

Rei i fava condicionen la menjada del tortell, la socialitzen, la forcen a

fer-se en grup, a tallar i repartir les porcions i a fer una mica de gatzara i repartir bon humor entre els co-

mensals.

Gener és un mes fred on per a molts les postres encara consisteixen en el torró nadalenc, si és que se n'ha fet bona provisió i no s'ha gastat tot.

Els Reis també porten lllaminadures, sempre n'han portat i en temps passat els reis eren més lllaminers, i no tant portadors de joguines. Ni les més sofisticades andròmines electròniques que porten ara han pogut desplaçar el

carbó dolç o la xocolata en forma d'ampolla de cava, de moneda o de qualsevol altra forma.

Per la festa de Sant Antoni, allà on es beneeixen animals, i ara també tractors, no sol mancar, acabada la benedicció, el panet beneït, que es reparteix a tothom —alguns fins i tot li'n donen un tros a l'animal—, el vi bo i les galetes, entre els participants a la festa dels Tres Tombs.

L'ESPERIT NO FA VACANCES

En moments de desert, apareix l'oasi

Alfred Matas
i Pericé

Sacerdot diocesà
Barcelona

alfred.matas@hotmail.com

Era més enllà de mitjanit. La calor que feia no convidava a anar al llit. Estava escoltant unes cantates de J. S. Bach que em donaven molta pau.

De cop, va sonar el telèfon: «Digui'm?» Una veu femenina, molt plorosa, feia esforços per dir-me alguna cosa. Finalment vaig sentir: «Alfred, soc la Laia, te'n recordes de mi?» «És clar que et recordo, Laia. Què et passa? Per què plores?»

Vaig callar i, llavors, va dir-me que el seu marit, en Marc, aquell matí havia tingut un accident de moto i havia mort.

—Laia, ets a casa? Si vols, ara vinc.

—No, ara no —va dir-me—. No he parat amb tot el dia i necessito anar al llit. Estic amb els meus pares, que m'han fet costat i es quedaran amb mi fins demà.

Vaig intentar dir-li que estava amb ella i amb el seu dolor i que l'endemà al matí aniria a veure-la.

A les nou del matí sortia de l'estació del metro de Fontana. Ells viuen al carrer Gran de Gràcia. Havia descansat poc i malament. Recordava el seu casament, ple de vida, d'alegria i d'esperança... ara hauria fet un any.

Joves, compromesos socialment i s'estimaven molt... Quin dolor deu estar patint la Laia! Jo tenia la ment ofuscada. No em sentia en condicions de trobar-me amb ella.

Vaig travessar Gran de Gràcia. Allà, a l'altre costat, la vorera era més ampla i hi havia cadires i bancs. Sense pensar-ho, vaig asseure-m'hi tot demanant llum i pau. No sé el temps que va passar. En obrir els ulls, vaig veure la façana d'un

Era just el que em feia falta: un lloc adequat per demanar la llum i la pau que necessitava

edifici que recordava una masia. De la porta de la casa en van sortir dues dones. Una semblava que portava hàbit religiós. Què devia ser aquella casa? Una placa al costat de l'entrada deia que era una casa de religioses.

Vaig entrar-hi i el primer que hi vaig veure fou una custòdia envoltada de ciris i dues religioses agenollades en actitud de pregària. Era just el que em feia falta: un lloc adequat per demanar la llum i la pau que necessitava. Vaig sortir d'allà enfortit per l'Esperit, disposat a trobar-me amb la Laia.

Una vegada més he pogut experimentar que cada cop que estic en una situació de foscor i de desànim, tard o d'hora, apareix un oasi reconfortant per poder continuar la marxa.

En la nostra ruta per la Noguera visitem alguns dels temples més representatius d'aquesta extensa comarca de Ponent. Si l'any passat vam descriure les esglésies de la ciutat de Balaguer, aquest estiu recorrem altres poblacions que preserven edificis religiosos esplèndids però no sempre prou coneguts, molts dels quals van ser fundats a l'edat mitjana pels poderosos comtes d'Urgell.

La Nogu

MONESTIR DE SANTA MARIA DE BELLPUIG DE LES AVELLANES

La subcomarca dels Aspres és una terra de secà poc poblada que des de baix a la plana es comença a enfilar i a doblegar-se fins a arribar a la serra del Montsec. Entre les extensions de camps de blat i bosquets arrapats a serres i tossals, en un tombant de la carretera ens apareix com del no-res el monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes. Aquest antic cenobi premonstratenc és una de les principals fites de l'arquitectura medieval de les terres lleidatanes.

El paradís a la terra

En arribar al monestir ens surt a rebre el director del complex de les Avellanes, Robert Porta, que molt generosament ens dedicarà una bona estona a explicar-nos la història i la importància passada i actual del lloc. Comencem la visita per una font ornamental moderna en la qual destaca l'efígie d'un frare: «Aquest és Joan d'Organyà, que al segle XII vivia com a ermità en un indret a la vora d'aquí anomenat Bellpuig el Vell. Ben aviat va adquirir fama d'home sant i a la seva mort se'n va venerar el cap com a relíquia l'anomenat sant Cap. A partir d'aquesta experiència eremítica primigènia, el comte d'Urgell Ermengol VII va fundar el 1166 el monestir premonstratenc. L'any passat vam celebrar els 850 anys de la fundació.» Robert Porta també ens explica l'origen etimològic més probable de les Avellanes; ens fa fixar-nos en les pedres que decoren la font, i que tenen un seguit de forats, com si estiguessin corcades. «Aquesta mena de roca és abundant a la zona on som i se la coneix com a pedra abellera perquè recorda un rusc. El nom de les Avellanes, doncs, vindria més aviat d'aquí i no pas del fruit de l'avellaner.»

Abans d'enfilar cap a l'entrada del monestir, el nostre guia ens fa girar-nos cap al paisatge que es veu des d'aquest indret; veiem una vall no gaire gran però força boscosa amb una imatge de la Mare de Déu al mig que sembla que amb la seva presència la protegeixi. La imatge va ser col·locada pels maristes ara fa més de cent anys, quan van adquirir el monestir. El director de les Avellanes ens fa saber que aquesta és la vall de Fonts Amenès, rica en aigua. Aquest nom tan agradable, fins i tot bucòlic, ens fa pensar en la denominació d'altres monestirs històrics com ara Vallbona, Bonrepòs, Vallsanta o Vallclara, que instintivament ens fan sentir pau i serenor. Ens trobem davant

Entrada principal i absis de l'església.

Cementiri marista.

de la noció del paradís a la terra.

Després de la visió de la vall de Fonts Amenès, el nostre guia ens du fins a l'entrada principal. El primer que ens crida l'atenció és l'exterior de l'absis gòtic de l'església, auster però amb uns finestrals que li atorguen una verticalitat molt elegant. Al seu costat dues galeries de porxos superposades, amb una parra ufanosa que s'enfila fins al pis de dalt, donen a la façana un aire reposat de casa pairal. L'estilitzat absis gòtic i la sòlida porxada pagesa, construïts amb la mateixa pedra ocre finament cisellada, harmonitzen com una unitat perfecta.

Robert Porta ens assenyala una colla d'arbres de soca robusta i brancam es-

ponerós que hi ha a la plaça d'accés al monestir: «Aquests lledoners i aquest roure són molt vells, tenen centenars d'anys i podrien haver estat plantats pels monjos premonstratencs abans de la desamortització de l'any 1835. Són, per tant, uns arbres molt lligats a la història del monestir i els volem estudiar per saber-ne l'edat aproximada, catalogar-los i protegir-los» Amb aquestes paraules sobre els arbres es posa de manifest la visió orgànica — unitària i no pas segmentada — que Robert Porta té del monestir de les Avellanes: espiritualitat, història, art i natura aquí s'entrellacen per construir una realitat rica i amb moltes dimensions: «La voluntat és que el monestir

es converteixi encara més en un centre dinamitzador de la comarca, com de fet ja ho ha estat tot al llarg del segle XX amb la tasca pastoral dels germans maristes. Volem ser un centre religiós, cultural, històric i natural inserit en la geografia humana que l'envolta.»

Al cel

El director de les Avellanes ens acompanya a visitar el cementiri marista, situat en una petita serra davant mateix del monestir; ens explica que després de l'exclaustració del 1835 el conjunt va passar per diverses mans, fins que el 1910 va ser adquirit pels maristes. Des de llavors s'ha convertit en un dels seus centres neuràlgics. Per arribar al cementiri pugem per una escala carregada de simbolisme: «L'arquitecte va voler que representés l'escala de Jacob, que du fins al cel i per la qual els àngels de Déu pugen i baixen. A mitja escala hi ha el cementiri, la mort, que no és pas el final, perquè el camí continua fins al paradís.» Efectivament, des d'on som alcem els ulls i fa l'efecte que l'escala s'acabi en la blavor intensa del cel d'estiu. L'aigua que baixa juganera pels dos costats de l'escala té ressons paradisiacs.

El cementiri és un jardí ampli i lluminós. El nostre amfitrió ens fa saber que la reforma arquitectònica de fa pocs anys va voler que l'espai comunicés pau i serenor; la verdor de la gespa, les siluetes dels xiprers, la imatge de la

Mare de Déu que sembla baixar del cel per acollir els difunts, la bella austeritat dels nínxols, el silenci... tot ajuda a la calma i el repòs. Davant dels qui ens han precedit les paraules es fonen i caminem pel cementiri en silenci.

L'esplendor del comtat d'Urgell

De nou al monestir entrem a la frescor del claustre, la part més antiga de tot l'edifici. Pertany a un romànic final, notablement auster i poc decorat, però d'esperit gràcil i gens pesat. Robert Porta ens diu que aquest espai va ser restaurat a fons l'any passat, coincidint amb els 850 anys del monestir. Avui

Eduard
Brufau

ITUALS PER CATALUNYA

uera (I)

Il·lueix un aspecte diàfan i acollidor que convida a passar-hi una estona contemplant la senzillesa de les columnes o bé el campanar de l'església, que es veu des d'un dels costats. Al mig del claustre destaca la imatge d'un blanc intens de sant Marcel·lí Champagnat, el fundador dels maristes.

Després d'entrar a l'anti-sala capitular, que conserva les columnes romàniques originals, i de veure el refectori dels monjos, amb un enrajolat i una font del segle XVIII, fem cap a l'església. En entrar-hi ens trobem de cop amb un espai d'una solemnitat impressionant; com si fóssim en una catedral, aquí l'arquitectura gòtica esdevé esplendorosa, ben lluny de l'ascetisme monàstic del claustre. El nostre guia ens comenta que «va ser el comte d'Urgell Ermengol X qui va iniciar les obres de la nova església. Va contractar un mestre d'obres de França, el país d'origen de l'orde premonstratenc, i per això l'església és d'un gòtic molt francès, molt vertical, que té poc a veure amb el gòtic imperant al Principat». Malgrat que l'església no es va arribar a acabar mai (falta bona part de la nau), el conjunt és tan solemne que no fa l'efecte d'estar incomplet.

Robert Porta ens assenyala dues tombes noves que es troben a l'absis, a banda i banda de l'altar. «Ermengol X va fer de les Avellanes el mausoleu dels comtes d'Urgell, i es va convertir, així, segons la historiadora Francesca Español, en el primer panteó dinàstic de la Catalunya medieval. Per desgràcia, els primers anys del segle XX, poc abans que arribessin els maristes, el propietari es va vendre els valuosíssims sarcòfags gòtics, que ara són al museu The Cloisters, a Nova York... Les restes dels comtes, en canvi, es van dipositar a un poble veí i ara fa exactament 50 anys que van tornar al monestir. Són dins d'aquestes tombes.» El director de les Avellanes ens explica que s'està parlant amb el museu de Nova York perquè, almenys, es puguin fer unes rèpliques exactes dels sarcòfags per ser col·locades a l'església.

Però a l'església del monestir no només hi descansen els cossos d'aquests nobles medievals. També hi ha les relíquies de nombrosos homes més propers a nosaltres, del segle XX: 32

El claustre és d'un romànic auster.

beats màrtirs maristes del 1936. Les seves restes descansen en un sepulcre d'una capella del creuer. La llum que entra pels vitralls tenyeix de colors vius els noms esculpits dels beats; girem els ulls cap als finestrals d'on ve la claror i hi veiem diferents escenes de la vida de la Mare de Déu. De nou, Maria és qui vetlla i prega pels seus fills maristes.

El director de les Avellanes ens condueix fins a una porta que comunica directament l'església amb l'exterior, sense passar pel monestir: «Per aquesta porta gòtica entraven els fidels i els pelegrins a venerar les relíquies que es guardaven al temple, que eren el sant Cap de Joan d'Organyà i la santa San-

dàlia de la Mare de Déu. La presència d'aquestes relíquies i la protecció dels comtes d'Urgell va convertir el cenobi entre els segles XIII i XV en un centre religiós de màxima importància.»

Monjos il·lustrats

Després d'aquella època medieval les Avellanes va recobrar l'esplendor al segle XVIII. Però Robert Porta ens explica que no va ser pas per reforma espiritual, sinó per l'arribada de la Il·lustració: «Una cosa poc coneguda és que el monestir de les Avellanes va ser un dels focus il·lustrats més importants de Catalunya. El nom més destacat va ser

L'esplendor gòtica de l'església.

el de Jaume Caresmar, que a més d'abat del cenobi va ser historiador i membre de l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. Va realitzar nombrosos estudis sobre història de la congregació i de l'Església.» Quan tornem a passar pel claustre trobem una antiga làpida de marbre en record d'aquest premonstratenc amic de les llums de la raó.

Per acabar la nostra visita, Robert Porta ens ensenya les instal·lacions més modernes de les Avellanes, pensades per satisfer les diferents necessitats de fidels i visitants: la botiga amb productes monàstics i agrícoles de proximitat; l'hostatgeria, la casa d'espiritualitat, el restaurant, etc. Ens acomiadem del nostre amfitrió i li agraïm l'atenció que ens ha dedicat.

En sortir ens fixem en la font que hi ha a prop de l'entrada. La presideix un bust de Jaume Caresmar, el famós abat il·lustrat. Al mateix temps que aquest deixeble de la raó il·lustrada presidia la comunitat, els fidels no deixaven de venerar les relíquies a l'església, i els monjos, a l'hora de completes, s'encommanaven cada nit a la protecció de la Mare de Déu. La història de les Avellanes no deixa de ser un reflex dels talls i les paradoxes de la vida dels homes.

MÉS INFORMACIÓ:

www.monestirdelesavellanes.com
<https://monestiravellanes.wordpress.com>
 Tel. 973 438 006
 a/e: avellanes@maristes.org

VIATJANT PEL MÓN AMB CONFIANÇA I ESPERANÇA

Xipre

Tornen les dates en què molts, potser també tu, volen canviar el paisatge que els envolta dia a dia. És quan el temps de viatjar per excel·lència s'inicia. Els aeroports van plens de gent amb els nervis propis dels qui esperen a les cues d'embarcament per deixar ja la maleta al mostrador i veure com desapareix. Si tot va bé, la maleta que pujarà abans que nosaltres a l'avió també arribarà al destí abans que nosaltres, i quan la veiem de nou a la cinta transportadora, als *arrivals*, ens donarà una gran alegria, sobretot pel que significa de recuperar tot el nostre món-maleta en aquelles noves latituds per descobrir.

De vegades no confiem, i ja facturant rumiem, «no sé pas si no es perdrà tot el meu petit món ben endreçat i repensat, i sobretot, tan imprescindible, que és ficat dins la maleta, i tan important per l'èxit del descobriment d'aquell país desconegut on arribaré amb tot de gent que parla i pensa diferent de mi». Aleshores et rep el gest amable d'algú que t'ajuda a baixar la maleta —continent

Al monestir de Kikkos hi ha una de les icones de la Mare de Déu que va pintar sant Lluc

de tot el teu món— i penses: que en són d'amables aquí, m'ha regalat un somriure de confiança i una paraula d'esperança. *Welcome!, Ahlan wasahlan!, Barukh Haba!* Sí. No ho entens però saps que en l'idioma de l'altre, comú a tots, l'idioma de la confiança,

ets benvingut.

«Ja fa uns dies que vaig tornar de Xipre, i encara no t'havia comentat res. Xipre, Xipre... un país amb una història lligada a la d'Orient i Occident irremissiblement significativa. T'encantaria! Hem visitat la tomba de sant Bernabé

i les relíquies i el sepulcre de sant Llützer, l'amic de Jesús, a Larnaca. De fet, dormíem en un hotel que estava molt a prop de la catedral, i també de l'església armènia fundada pels refugiats armenis de finals del segle XIX que fugien de les matances comeses pel sultà de l'època Abdul Hamid a Adana. També a les muntanyes de Troodos, hi ha unes esglésies i monestirs ortodoxos preciosos, entre ells el monestir de Kikkos, on hi ha una de les icones de la Mare de Déu que va pintar sant Lluc. Visitar la part nord de l'illa fa encongir el cor en veure les grans catedrals gòtiques, semblants a la de Reims a França, on eren coronats els reis de Jerusalem en temps dels croats, i ja des del 1571 convertides en mesquites amb els dos minarets dibuixant una fisonomia estranya a aquella arquitectura tan pròpiament de la nostra cultura catòlica. Vaig sentir una immensa tristesa davant d'aquell edifici. Bé, imagina com es deuen sentir els grecoxipriotes que vivien en aquella part de l'illa i que els en van fer fora d'un dia per l'altre el 1974, no fa pas mig segle...

»T'escric aquestes lletres perquè sé que malgrat les notícies que arriben de molts indrets no hi ha res com veure i viure la història dels pobles, dels altres, per un mateix amb el cor obert. Confia, coneix i estima!»

Bàrbara Virgil
Rutes Bíbliques i
Expedicions Culturals.
Ruth Travel

La família de Simó-Pere

Inspirat en la figura de sant Pere, el gran apòstol de la cristiandat, he escrit una obra de teatre. El seu títol: *La família de Simó-Pere*.

Té per protagonista sant Pere. Un senzill pescador de Galilea. De jove li deien Simó. Jesús l'anomenà Pere, que vol dir *pedra*. La pedra ferma que seria la base de la seva Església.

En l'obra de teatre, Pere viu amb l'esposa Judit i la sogra Tomassa. No tenen fills. L'Evangeli ens parla que Jesús va guarir la sogra de Simó-Pere d'unes febres malignes. En acció de gràcies, la sogra va invitar Jesús i els seus deixebles a un sopar de festa grossa. Van matar els xais més grassos i encetaren la bota del millor vi. Així s'explica al teatre.

Tomassa era una bona dona. A l'obra de teatre, veiem que, a partir d'aquell miracle, el caràcter li va canviar com un mitjó, i les relacions entre Pere i la seva sogra es van amorosir. Sempre estaven com gat i gos.

Tomassa no veia bé que Pere perdés tantes hores seguint Jesús per Galilea i la Judea i que deixés les feines de la pesca i de les vinyes. Va canviar de parer, també, després de la pesca miraculosa. Pere va arribar a casa amb un cove ple de peix i Tomassa el va portar a vendre al mercat. També

va quedar engrescada després de la conversió de l'aigua en vi a les noces de Canà a les quals fou invitada. «Un vi més bo que el de les nostres vinyes», exclamava.

Judit, l'esposa de Pere, era deixeblla de Joan Baptista. Al teatre, demana a Jesús que li faci el miracle de tenir un fill, ja que era estèril. «Pere seria feliç», digué Judit. Quan tornés de la pesca, l'esperaria el seu fill, amb els braços oberts.

Jesús li contestà que els fills de Simó-Pere, en el demà, serien nombrosos com les estrelles del cel. La sogra de Pere es va quedar amb la boca oberta. No va saber de què li parlava. Ella volia un net, no

fills d'Orient ni d'Occident. Jesús es referia als fills de l'Església. La família del deixeble Pere en dos mil anys s'ha escampat per tot el món, en totes les races i en totes les èpoques. El catolicisme és el centre cultural de la història.

Veurem en escena el centurió de Cafarnaüm, a qui Jesús li va guarir un criat, que s'enamora de la neboda de Tomassa. «Les lleis jueves prohibeixen a una dona parlar al carrer amb un soldat de l'invasor romà», li va recordar la tia. Veurem Tomassa que discuteix amb uns fariseus que critiquen Jesús. Molt recelosa, sempre es malfià de Judes, el deixeble traïdor.

En plena passió de Crist, Tomassa no va entendre mai com Pere, home de geni fort, es va acovardir davant de les criades d'Anàs, unes mallerengues que el van acusar de ser amic de Jesús. «Amb el deix se't coneix que ets galileu», el van delatar les criades.

Després de la Resurrecció de Jesús i l'Ascensió al Cel, Pere, el primer dels apòstols, va predicar arreu la doctrina de Jesucrist. La seva veu arribà fins a Roma, on va morir màrtir de la persecució de l'emperador Neró. Per això l'Església catòlica té per centre la ciutat de Roma.

FRANCESC A. PICAS

DÉU SALVI ELS REIS

Santa Isabel d'Hongria

Déu salvi els reis! Amb aquest títol tan suggeridor sobre la salutació als sobirans de la Terra ens referirem justament a aquells que ja són al Cel i, per tant, ens serveixen d'exemple o com a arquetips d'unes virtuts conreades amb generositat i estimació transcendent. Unes testes coronades que no s'han deixat enlluernar per les riqueses d'aquest món ni l'afalac de les adulacions sinó que la seva fe, determinació, valentia i la seva generositat es converteixen en un alè d'esperança per a tots nosaltres i, també, per a aquells que no creuen més enllà dels valors humans. És l'Esperit de Déu que es manifesta i es complau en les seves criatures!

Comencem per santa Isabel d'Hongria, venerada per l'Església catòlica, per l'Església anglicana i pels luterans, canonitzada pel papa Gregori IX el 1235, i fixada la seva commemoració el 17 de novembre, coincidint amb el seu traspàs, tot i que a Hongria i, fins al 1969, la festivitat era el 19 de novembre.

El nom *Isabel* ve de l'hebreu i significa «Déu és la meva promesa», i fa que existeixi una coincidència entre l'origen de l'existència i el propi destí, i és que de Déu eixim i a Déu tornem!

Isabel d'Hongria (1207-1231), nascuda princesa reial d'Hongria i filla del rei Andreu II, es va casar amb Lluís IV, el Sant, margrave (aquest títol nobiliari germànic correspon al

Carles Cortina i Riu
Protocol·lista

Els símbols hagiogràfics són una corona o les roses al faldar com a record del miracle que obrà convertint en flors el pa que portava d'amagat per als pobres

de comte) de Turingia, i amb qui tingué tres fills: Hermann II de Turingia, Sofia de Bravant i Gertrudis, abadessa d'Altenberg.

Isabel va quedar vídua el 1227 i, a partir d'aquest moment, va abandonar el castell de Wartburg i es va traslladar a Marburg (Hessen), on es va lliurar en cos i ànima a les obres de caritat i a cuidar els malalts.

Els seus símbols hagiogràfics són una corona o les roses al seu faldar com a record del miracle que obrà convertint en flors el pa que portava d'amagat per als pobres. I és patrona dels forners, infermers, societats benèfiques i de l'orde secular franciscà.

Santa Isabel d'Hongria, *ora pro nobis!*

AQUEST ESTIU T'ENAMORARÀS

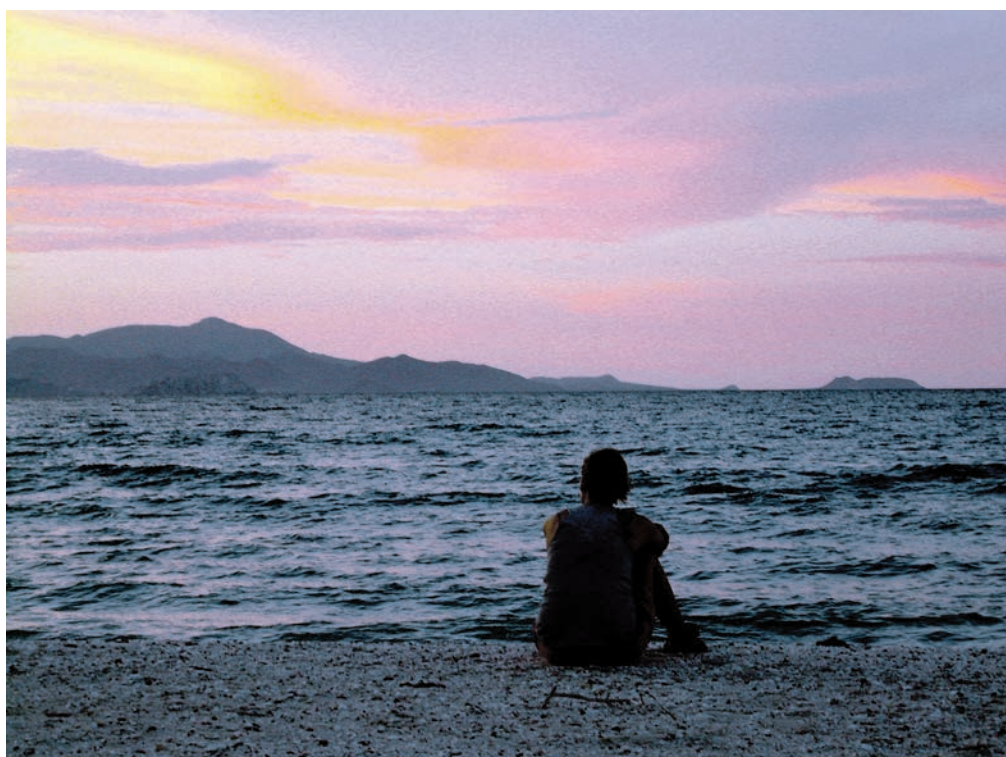
Contemplar l'horitzó

Ha arribat l'estiu a les nostres latituds i segurament que la imatge estiuenca per excel·lència és la de la platja i el mar. Si bé tot sovint les platges estan tan plenes que es podria dir que només s'aconsegueix respirar mirant el mar, mirant aquell horitzó que és imatge de llibertat.

Isi, amés, contemplem l'horitzó al capvespre, aleshores no únicament evitem la multitud de veïns de tovallola i para-sol sinó que a la sensació de llibertat podem sumar també la de la serenitat. Poques coses hi ha tan serenes com estar assegut al capvespre a la sorra de la platja contemplant l'horitzó de llibertat i serenitat.

Doncs bé, precisament és aquesta imatge la que us proposo per a aquest estiu pel que fa a la Bíblia. Si sou en una platja plena de gent, si us sentiu atabalats, si el temps de presumpte descans encara us deixarà més esgotats i acabareu tornant el dilluns, o al final de les vacances, derrotats a la feina, a les ocupacions diàries... el que necessiteu són aquesta llibertat i serenitat per afrontar la vida i la vostra felicitat.

Agafeu, doncs, la vostra Bíblia

Poques coses hi ha tan serenes com estar assegut al capvespre a la sorra de la platja contemplant l'horitzó de llibertat i serenitat

Quique Fernández
Animador bíblic

i contempleu l'horitzó que us presenta. Com més contempleu l'horitzó asseguts des de la sorra fresca del capvespre més us succeeix un fenomen curiós i interessant: d'una banda, sembla que l'horitzó se us acosta i, de l'altra, sembla que sou vosaltres els qui us acosteu a aquest horitzó.

Així, a la Bíblia, aquest horitzó, en què Déu es fa present, s'acosta a vosaltres, cada vegada que llegiu la seva Paraula i, també, us acosteu vosaltres a Ell cada vegada que mediteu el que ha escrit per a vosaltres. La Bíblia és, doncs, aquest punt d'encontre al qual heu estat cridats per Déu, és el punt on es van trobar i es troben el Pare que estima i el fill que torna a buscar aquest amor.

Ens ho deia així, en un dia d'estiu, el papa Benet XVI: «Aquesta sembla una bonica ocupació per a les vacances: agafar un llibre de la Bíblia, per trobar així una mica de distensió i, alhora, entrar en el gran espai de la Paraula de Déu i aprofundir el nostre contacte amb l'Etern, precisament com a finalitat del temps lliure que el Senyor ens dona» (3 d'agost del 2011).

LLUMS, CÀMERA I VALORS

Títol: *The boss baby*
Any: 2015
Durada: 97 min.
País: Estats Units
Director: Tom McGrath
Guió: Michael McCullers (basada en el llibre homònim de Marla Frazee)
Música: Steve Mazzaro i Hans Zimmer
Fotografia: Animació
Repartiment: Animació
Gènere: Comèdia. Infantil.
Productora: DreamWorks

«El nadó en cap»

En Tim és un nen de 7 anys, és el rei de la casa. Un dia arriba un germà que ho farà canviar tot. En Tim està molest perquè el petit té els pares embadalits i fa el que vol amb ells. Com que no se'n refia, en Tim espia el nadó i s'adona que no és un bebè normal.

Els pares creuen que el comportament estrany d'en Tim és fruit de la gelosia.

La pel·lícula és entretinguda, té acció i els ingredients necessaris per agradar a tots els membres de la família. La missió del bebè és aturar el pla del director general de Puppy Co (empresa on treballen els pares dels nens) que està investigant en una nova raça de gossos que deixaran els nens en segon lloc dins de l'àmbit familiar. Aquest és un primer missatge: hem de tenir més fills i menys mascotes.

Un altre missatge és que els pares estimen tots els fills. Aquests dos germans viuen unes relacions frateres d'enveges i gelosia per guanyar-se l'estimació dels pares.

Només fan veure que s'estimen quan volen aconseguir els seus objectius egoistes i ambiciosos. Però, al final, s'adonen que poden estimar-se i que,

plegats, poden passar-s'ho bé. Tanmateix demanen als pares que estiguin més per ells i no tant per la feina, el que seria un tercer missatge.

Té moments força originals alhora que escenes

surrealistes que molt possiblement els nens no poden entendre. Per exemple: els nens són «fabricats» en una mena de cadena de muntatge, en sèrie i després portats, en taxi, a cases amb unes famílies on tot fa suposar que seran feliços. Curiosament el nostre bebè protagonista no somriu mai, ni mostra els seus sentiments més tendres i positius. Ell que sempre va amb vestit, corbata i maletí i que ho compra tot amb diners. Val a dir que hi ha algun missatge negatiu, enfront dels positius ja exposats.

Una reliscada? Els dos nens són blancs i intel·ligents mentre els amics (secundaris en l'ample sentit de la paraula) són una nena mel·líflua (masclisme), tres bessons de pell fosca no massa eixerits (racisme) i un nen gras (diferència) que és un sapastre.

És per això que malgrat que sigui una pel·lícula per veure en família, cal tenir en compte que pares i fills en faran lectures diferents.

Montserrat Claveras
 Doctora en Història de l'Art
 Professora de Religió

Per reflexionar

- És l'amor una força que ho pot tot?
- Com visc la diferència (meva si soc diferent en quelcom) i la dels altres?
- Hi ha persones que tenen dificultats per establir relacions i comunicar-se. Pensa-hi amb exemples.
- Què és el que més i el que menys t'ha agradat de la pel·lícula?

QUADERN D'ESTIU

Ignasi Díaz Ventura
 Delegació
 d'Ensenyament
 de l'arquebisbat
 de Barcelona

Papa Francisco
 @Pontifex_es

Seguir

Quan l'Esperit Sant habita en els nostres cors,
 ens fa comprendre que el Senyor és a prop i ens cuida.

Pregària a l'Esperit Sant del Cardenal Verdier	Oh Esperit Sant, amor del Pare i del Fill,	inspira'm sempre el que he de pensar,	el que he de dir, com he de dir-ho,	com he d'actuar, el que he de fer,
a glòria de Déu, bé de les ànimes, i la meua pròpia santificació.	Esperit Sant, dona'm agudeses per entendre,	capacitat per retenir, mètode i facultat per aprendre,	subtileza per interpretar, gràcia i eficàcia per parlar.	Dona'm encert al començar, direcció al progressar, i perfecció a l'acabar. Amén.

Mes dibuixos a:
www.concursbiblic.com

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Vies de canvi social

El desig de millora personal i social és innat al cor humà. Els monjos, sense desvincular-se de la realitat circumdant, han cregut que sense una transformació interior tota la resta de canvis acostumen a ser superficials. Els activistes focalitzen l'afany d'evolució en el col·lectiu i reflexionen sobre l'entramat de forces per fer-se amb els ressorts del poder. El diagnòstic de la realitat té models diferents i aquestes diferències afecten les maneres d'intervenció per a la millora. La lectura que l'italià Antonio Gramsci va fer de les teories marxistes es va concretar en propostes originals d'interès. Posteriorment, les coses han anat per camins impensats. La caiguda del mur de Berlín va ser el símbol de la desmembració del comunisme. El capitalisme es va saber adaptar millor a les variants socials i sobreviure a través de les tortuositats de la història. No tenir un contrapunt li ha atorgat una hegemonia indiscutible. La realitat s'ha reduït a economia i la política ha perdut els papers. Si Mao aixequés el cap... La utopia continua estant present i el desig de millora social continua viu. Però, quines són les vies de canvi?

Primera, l'economia. Es tracta de l'anomenada infraestructura, constituïda per les forces i les relacions socials de producció. La propietat, el capital, exerceix el control sobre els treballadors. L'escenari és avui més complex que abans i les fórmules intermèdies presenten matisos més subtils. No tot és tan simple. La globalització ha generat uns monstres econòmics, els tentacles dels quals no coneixen límits geogràfics. Mentre la política es fragmenta en els estats, l'economia no coneix fronteres. Les crisis del sistema recauen sobre les classes més pobres i, fins i tot, sobre les classes mitjanes que s'afebleixen a marxes forçades.

Segona, la ideologia. Es tracta de l'anomenada superestructura, és a dir, la cultura, les creences, les idees. Gramsci creu que el canvi pot ser més efectiu si s'intervé en la superestructura. Aquí entren en joc l'educació, les institucions religioses i els mitjans de comunicació. Sense transformar les

creences i les maneres de pensar, tot continuarà igual. La defensa de les nacionalitats crea dificultats a la revolució social que pretén ser universal. Això explica en el nostre context immediat per què les esquerres es mouen com peix a l'aigua

La utopia continua estant present i el desig de millora social continua viu

pels àmbits culturals. Aquesta via té el risc d'allunyar-se de la realitat en benefici del relat. Importa dominar el discurs i convertir-lo en hegemònic. Tercera, la conversió del cor. Gens fàcil. No es tracta de tancar-se en la intimitat i allunyar-se del compromís i l'acció social. Tampoc no n'hi ha prou de lluitar contra els símptomes, sinó que també cal transformar les causes que originen el malestar i la injustícia social. Com podem salvaguardar els valors cristians de la revolució francesa: llibertat, igualtat i fraternitat i encarnar-los en el moment històric que vivim? La temptació de sempre: sacrificar un valor en benefici d'un altre. Si és així, el drama està assegurat.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Museus o acolliment?

Entre les moltes veus a favor de «l'hospital de campanya» de Santa Anna, una veu en contra va desentonar una mica. En una carta al director d'un diari es parlava de les conseqüències que inevitablement comporta el fet d'obrir una església per acollir tothom qui ho necessita.

Ara, al voltant d'un temple tan meravellós com antic, el de Santa Anna, el panorama no sempre és el que agradaria a algunes persones. Captaires amb les seves bosses, motxilles i carretons seuen a la plaça que dona entra-

da a l'església. Entren i surten del temple a fumar una cigarreta, a prendre el sol.

Alguns creuen que això no és una bona imatge per als turistes que s'acosten a veure el temple, el claustre, la sala capitular o les seves escultures.

Una Església ha de ser una casa acollidora, amb les portes sempre obertes

I jo em pregunto: què és millor, que les esglésies es converteixin en museus o en acolliment? Ens hem acostumat —sense que ens estranyi— a anar a les esglésies com a turistes, a gaudir-ne de l'arquitectura, la història i la bellesa. I, fins i tot, paguem per fer-ho.

Però que una església s'obri per acollir tothom i, en especial, els que més ho necessiten, potser porta conseqüències que no agraden a tots.

Jo em remeto a les paraules —per a uns escandaloses i per a altres engrescadores— del papa Francesc en una audiència general dedicada a la família: «L'Església no hauria de ser com una secta de privilegiats, sinó com una família hospitalària, una casa on tots, sense exclusió, fossin acollits i estimats.» «Una Església ha de ser una casa acollidora, amb les portes sempre obertes; les esglésies i parròquies amb les portes tancades no s'haurien d'anomenar esglésies sinó museus.»

Jo us puc dir que passo unes estones meravelloses amb molts dels amics que ja consideren la parròquia de Santa Anna casa seva. Encara que sempre que hi ha vida, i vida humana, hi ha problemes... És normal. Però, s'hi respira amor i això ho ultrapassa tot.

Us puc assegurar que, com sempre que convisc amb la gent exclosa, n'aprenc molt.

Ahir ho comentava amb un amic de religió islàmica que en aquests moments està fent el Ramadà. Ho fa des d'una visió de Déu que em va emocionar: des del sentit de renovació interior, de purificació, d'acostar-se al patiment dels altres.

I em va fer una reflexió curiosa i de la qual tots podem treure profit. Em deia que a ell la fe en Déu l'ajudava de tal manera que trobava la felicitat en el seu interior. I va afegir: «Ara molts diuen que no creuen en Déu, però, quan tenen un ensurt o els passa qualsevol cosa, li criden: "Déu meu!" Jo els pregunto: "Però si no creus en Déu, per què l'invoques?"»

»I he arribat a la conclusió que no podem passar sense Déu, perquè està dins nostre i, quan el necessitem, ens surt del cor, encara que sense adonar-nos-en, el seu nom. O potser és Ell el que sí que creu en nosaltres i ens posa als llavis el seu nom...»

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire, Joan Piñol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez An-sótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Jaume Aymar, Pilarín Bayés, Montserrat Claveras, Agustí Codinach, Carles Cortina, Ignasi Díaz, Pere Fàbregues, Quique Fernández, Joan Guiteras, Josep M. Mallarach, Alfred Matas, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Arcadi Oliveres, Joan Pallarès-Personat, Quique, Hilari Ragner, Ignasi Ricart, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Jordi Sánchez, Lluís Serra, Rafel Serra, Valentí Serra, Sebastià

Taltavull, Bàrbara Virgil, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

Conductors responsables

Les carreteres i les autopistes s'omplen de cotxes durant els mesos d'estiu amb motiu de les vacances. Això pot comportar també un augment d'accidents. Seria desitjable que tots conduïssim amb solidaritat i prudència, respectant les normes de trànsit. Tots tenim un deure cívic i moral envers els altres que no hem d'oblidar mai. Aquesta és la finalitat de la Jornada de Responsabilitat en el Trànsit que promou l'Església catòlica el primer diumenge del mes de juliol, en la proximitat de la festa de Sant Cristòfol, patró dels conductors, que se celebra el 10 de juliol.

«Lloat sigueu Senyor, també pels mitjans de transport». Aquest és el lema d'enguany, que convida a beneir i lloar el Déu de la creació per tanta bellesa com ens regala, per l'oportunitat que ens ofereix de contemplar-la i pel do de la vida.

La vida i la salut són béns preciosos que Déu ens

ha confiat. Els hem de preservar per al bé comú. El Catecisme de l'Església catòlica, quan parla del respecte a la vida corporal, afirma que «els qui en estat d'embriaguesa o per gust immoderat de la velocitat posen en perill la seguretat dels altres i la pròpia a les carreteres, al mar o a l'aire, es fan greument culpables».

És evident que quan conduïm un vehicle no ho fem pas enmig del desert, aïllats completament dels altres. Ho fem per les autopistes i carreteres, que compartim amb moltes altres persones. Això fa que no siguem només responsables de la nostra vida, sinó també de la vida dels altres, i tant la nostra com la del proïsme no són nostres, sinó de Déu. Per això, conduir bé és sinònim de solidaritat. És un deure de justícia i d'amor. Lamentablement, la majoria d'accidents de circulació es deuen a errors humans: manipulació del mòbil, velocitat excessiva, avançaments teme-

raris o indeguts, falta de respecte als senyals de trànsit, excés d'alcohol, etc. No hi ha dubte que conduir malament, imprudentment, en males condicions físiques, és una acció greu contra el deure de respectar la vida.

Us convido a tots i em convido a mi mateix a prendre consciència d'aquest deure tan important que tenim. Cal que ens ajudem i ens obliguem els uns als altres a conduir amb la màxima prudència. Una conducció responsable és un acte d'amor a Déu, a nosaltres i als germans, perquè protegem la vida, la nostra i la dels altres.

És bo que invoquem la protecció de sant Cristòfol, patró i protector dels automobilistes, però alhora cal que siguem conductors responsables i prudents. Fer camí amb Jesús ens porta a acceptar els altres com a germans. Per això, quan ens posem al volant, hem de respectar i tractar els altres com volem que ens respectin i ens tractin.

Joan Josep Omella
Omella

Cardenal arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Jo condueixo, Tu em guies

És ben sabut que sant Cristòfol és el patró dels conductors. Heus aquí la pietosa llegenda que va donar lloc a aquest especial culte i veneració: quan era un problema travessar els rius, perquè hi havia molt pocs ponts, un dels oficis era el de «portador», i pel pagament d'una quantitat, alguns homes musculosos feien el servei de transportar la gent d'una riba a una altra. Aquest era precisament l'ofici del Sant, que un dia va portar a coll un nen sense saber que era Jesús fins després de travessar el riu.

A vigílies de Sant Cristòfol l'Església fa pública cada any una crida a la responsabilitat en el trànsit. No podem resignar-nos a la idea que resulta inevitable que hi hagi un elevat nombre de víctimes a la carretera. El balanç és tràgic. L'any 2016 el nombre de morts a Espanya va ser de 1.160. A Catalunya va ser de 153. Hi ha, a més, milers de

ferits.

Les autoritats civils, mitjançant la seva activitat legislativa, han aconseguit que disminueixin les xifres respecte a èpoques anteriors. El carnet per punts ha estat una mesura encertada en aquest aspecte, però continuen sent molts els accidents i la majoria es deuen a velocitat excessiva, maniobres antireglamentàries i distraccions al volant, darrerament per utilitzar el mòbil.

La responsabilitat en el trànsit no és simplement un tema legal que es pugui abordar amb mesures punitives, encara que siguin del tot necessàries. Cal que els conductors facin una reflexió de tipus moral, i això és el que pretén l'Església. Per exemple, eliminant la competitivitat que a vegades s'estableix a la carretera, més o menys conscientment, i, per descomptat, dominant els nervis,

eliminant la conducció agressiva quan el vehicle que va davant va a poc a poc o coses semblants. Hi ha persones que perden els nervis quan es posen al volant i fan gestos exagerats i ofensius. És una actitud poc cristiana. El carnet de conduir del cristià ha d'incloure el domini d'un mateix, la cortesia i la caritat. La bona educació i les bones maneres no poden baixar del vehicle que conduïm, sinó que han d'acompanyar-nos fins a la meta.

Santa Teresa, que viatjava en carro, va escriure: «Aquell que no deixa de caminar cap endavant, encara que tard, arriba.» És un canvi de mentalitat, el que es necessita. És més important arribar que anar ràpid. Recomano alguna brevíssima oració en emprendre un viatge. Pot servir-nos la frase d'alguns clauers: «Jo condueixo, Tu em guies.»

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

www.catalunyacristiana.cat

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge XIII de durant l'any

Lectura primera

2Re 4,8-11.14-16a

Aquest home de Déu és un sant

Lectura del segon llibre dels Reis:

Un dia Eliseu passava per Sunam. Hi havia allà una dona benestant que l'obligà a quedar-se a menjar a casa seva. Des d'aquell dia, cada vegada que Eliseu hi passava, s'hi quedava a menjar. Llavors ella digué al seu marit: «Estic convençuda que l'home de Déu que passa sempre per casa nostra és un sant. Fem-li una petita habitació d'obra a la terrassa, posem-hi un llit, una taula, una cadira i un llum, i cada vegada que vingui podrà retirar-se allà.» El dia que Eliseu hi anà, es retirà en aquella habitació i s'hi quedà a dormir. Llavors Eliseu digué a Guihezí, el seu criat: «Què podem fer per aquesta sunamita?» Guihezí li respongué: «Mira, no té fills, i el seu marit ja és gran.» Eliseu li va dir: «Crida-la.» Guihezí la cridà, i ella es presentà i es quedà a l'entrada de l'habitació. Eliseu li digué: «L'any que ve, per aquest temps, amanyagaràs un fill.»

Salm responsorial

88

Senyor, cantaré tota la vida els vostres favors, d'una generació a l'altra anunciaré la vostra fidelitat.
Vós heu dit: «El meu favor és indestructible, mantinc la fidelitat en el cel.»

R. Senyor, cantaré tota la vida els vostres favors.

Senyor, feliç el poble que us aclama.
Caminarà a la llum de la vostra mirada.
Tot el dia celebrarà el vostre nom,
enaldirà la vostra bondat. **R.**

Ve de vós la glòria del seu poder,
alcem el front perquè vós ens estimeu;
el nostre rei és del Sant d'Israel,
és del Senyor l'escut que em protegeix. **R.**

Lectura segona

Rm 6,3-4.8-11

*Pel baptisme hem estat sepultats en Crist,
perquè emprenguem una nova vida*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans, tots els qui hem estat batejats en Jesucrist, hem estat submergits en la seva mort. Pel baptisme hem estat sepultats amb ell en la mort, perquè, tal com Crist, gràcies al poder admirable del Pare, va ser ressuscitat d'entre els morts, també nosaltres emprenguem una nova vida. I si hem mort amb Crist, creiem que també viurem amb ell. I sabem que Crist, un cop ressuscitat d'entre els morts, ja no mor més, la mort ja no té cap poder sobre ell. Quan ell morí, morí al pecat una vegada per sempre, però ara que viu, viu per a Déu. Igualment vosaltres, penseu que sou morts pel que fa al pecat, però viviu per a Déu en Jesucrist.

Al·leluia

1Pe 2,9

*Vosaltres sou un poble escollit,
un reialme sacerdotal,
una nació sagrada:
proclameu la lloança d'aquell que us ha cridat
del país de les tenebres a la seva llum admirable*

Evangeli

Mt 10,37-42

*Qui no pren la seva creu i m'acompanya, no és bo
per venir amb mi.*

Glòria Monés

Qui us acull a vosaltres, m'acull a mi

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús digué als seus apòstols: «Qui estima el pare o la mare més que a mi, no és bo per venir amb mi. Qui estima els fills o les filles més que a mi, no és bo per venir amb mi. Qui no pren la seva creu i m'acompanya, no és bo per venir amb mi. Els qui vulguin guardar la vida en poder seu, la perdran, però els qui per causa meua l'hauran perduda, la retrobaran. Qui us acull a vosaltres, m'acull a mi, i qui m'acull a mi, acull el qui m'ha enviat. Qui acull un profeta perquè és profeta, tindrà la recompensa dels profetes, qui acull un just perquè és just, tindrà la recompensa dels justos, i tothom qui doni un vas d'aigua fresca a un d'aquests petits, només perquè és el meu deixeble, us ho dic amb tota veritat, no quedarà sense recompensa.»

Consultori bíblic

Ignasi Ricart

Claretia i
biblista

Pentecosta: els allunyats, un repte per a l'Església «en sortida» (II)

La por expressa la manca de fe i impedeix de descobrir Jesús (Mt 8,26; 14,31). «Els deixebles estaven amb les portes tancades i barrades per por dels jueus» (Jn 20,19). La por ens tanca en el silenci. A Cesarea prop la mar, Pere, convertit, fou impulsat per l'Esperit, va entrar a casa d'un centurió pagà, li anuncià l'Evangeli i el va acollir en la comunitat cristiana (Ac 10-11,18). Va ser una decisió difícil, que va obligar Pere a trencar amb les conviccions ancestrals per a un jueu i li comportà tensions amb una església poruga (Ac 11,1-2). Del gran port de Cesarea, Pere i Pau van salpar per anunciar l'Evangeli mar enllà. Ben cert que Pere era pescador, però del petit mar de Galilea. Però, després de la resurrecció de Jesús, Pere, que abans tenia por i s'enfonsava en el llac, decideix travessar la mar gran, dels límits desconeguts, i amb el seu petit bagatge se'n va a enfrontar-se amb el món desconegut de la cultura hel·lenista i del poder romà. L'Esperit va impulsar Pere a vèncer les seves pròpies resistències culturals i religioses per tal d'anar a la pagana Cesarea (Ac 10). L'Esperit també impulsa Pau, que predicava per l'Àsia Menor, per tal que es decidís i salpés cap a Grècia (Ac 16,6-10). L'Església vacil·lant i entusiasta del Tabor, que sempre es reconeix en el Pere del Tabor està cridada a seguir els passos de Pere i de Pau que s'embarquen a Cesarea per anunciar l'Evangeli arreu.

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista /
riuscamps@yahoo.es

Qui doni de beure a un d'aquests més petits, no es perdrà mai la seva recompensa

Continuem la instrucció que Jesús adreçà als Dotze abans d'enviar-los en missió a Israel. La primera dita és molt exigent: «Qui estima pare o mare més que a mi, no és digne de mi.» La fidelitat dels seus amics ha d'estar per damunt de la família patriarcal o matriarcal. La segona encara és més rigorosa: «Qui no pren la seva creu i segueix darrere meu, no és digne de mi.» Més endavant, quan els parlarà de la seva mort imminent, serà encara més categòric: «Si algú vol venir darrere meu, que renegui de si mateix, prengui la seva creu i em segueixi» (16,24). En la tercera dita: «Qui hagi trobat la seva vida, la perdrà; però qui hagi perdut la seva vida per causa meua, la trobarà», el verb «trobar» s'ha d'entendre, la primera vegada, amb el matis de «guanyar, obtenir, procurar-se», orientant la seva vida cap al guany i l'èxit personal (vegeu també 16,25). La quarta fa referència al tema de l'acolliment: «Qui us acull, a mi acull, i qui a mi acull, acull el qui m'ha enviat», anticipant dues vegades el pronom «a mi», posant èmfasi així en l'acolliment de la seva persona, i ho fa extensiu al Pare que l'ha enviat. Seguidament estén el tema de l'acolliment als membres més febles de la comunitat, als profetes, probablement itinerants: «Qui acull un profeta per ser un profeta, recompensa de profeta rebrà», i sobretot als deixebles més petits, per haver renunciat a tota mena de poder, que formen part de la comunitat posant-se al servei dels altres: «Qui doni a beure a un d'aquests els més petits un got d'aigua fresca, per ser un deixeble, en veritat us dic: no es perdrà mai la seva recompensa.» El Còdex Beza, ho emfasitza amb l'ús del superlatiu, «aquests els més petits». Jesús mostra una predilecció especial per «els més petits». Més endavant, quan els Dotze discutiran entre ells sobre qui és el més important, els posarà «els petits criats» com a model i els advertirà severament sobre el perill d'escandalitzar-los (18,1-10).

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIA I)

Temps de durant l'any

(SALTERI: SETMANA 1)

JULIOL

2. DIUMENGE

Diumenge XIII de durant l'any, Verd. Lectures: 2 Reis 4,8-11.14-16a / Salm 88 / Romans 6,3-4.8-11 / Mateu 10,37-42

SANTORAL: Bernardí Realino i comp, mr.; Procés i Martinià, mr.

3. DILLUNS

Sant Tomàs, apòstol (F), Vermell. Lectures: Efesis 2,19-22 / Salm 116 / Joan 20,24-29

SANTORAL: Heliodor, b.; Jacint, mr.; Lleó II, p.

4. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 19,15-19 / Salm 25 / Mateu 8,23-27. O bé: **Santa Isabel de Portugal** (ML), Blanc; Tarragona: **Dedicació de la Catedral** (S), Blanc.

SANTORAL: Berta, vg.; Laureà, b.; Valentí Berriochoa, b. i mr.

5. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 21,5.8-20 / Salm 33 / Mateu 8,28-34. O bé: **Sant Antoni Maria Zaccaria** (ML), Blanc; Vic: **Sant Miquel dels Sants** (MO), Blanc.

SANTORAL: Filomena, vg.

6. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 22,1-19 / Salm 114 / Mateu 9,1-8. O bé: **Santa Maria Goretti** (ML), Vermell.

SANTORAL: Isaïes, prof. i mr.; Ròmul, b.

7. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 23,1-4.19;24,1-8.62-67 / Salm 105 / Mateu 9,9-13. Urgell i Solsona: **Sant Ot** (S), Blanc.

SANTORAL: beat Benet XI, p.; Fermí, b.; Marçal, b.

8. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 27,1-5.15-29 / Salm 134 / Mateu 9,14-17

SANTORAL: Adrià III, p.; Àquila i Priscil·la, mr.; Edgar, rei; Eugeni III, p.

El sant

Per Eduard Brufau

Santa Elisabet d'Aragó

Encara que no són gaire coneguts, la nissaga dels reis de la Corona d'Aragó va donar alguns sants i beats a l'Església universal. Una d'elles és santa Elisabet d'Aragó (1271-1336), també coneguda com a Elisabet de Portugal.

Filla de Pere II el Gran, encara molt joveneta va ser casada amb el rei de Portugal Dionís II. Mentre que ella era de caràcter afable, pacificador i molt espiritual, el monarca es caracteritzava per ser agressiu, imprevisible i propens a l'adulteri. Elisabet va suportar totes aquestes dificultats i es va dedicar als pobres, als malalts i als indigents, alhora que va ajudar a fundar esglésies i monestirs per tot Portugal. Així mateix el seu esperit pacificador va ser determinant per aturar l'enfrontament armat entre el rei i un dels seus fills. A la mort del marit, el 1325, santa Elisabet es va retirar a

un monestir de clarisses fundat per ella mateixa a Coïmbra, on va viure fins a la mort com a filla de sant Francesc i santa Clara.

Sota la vostra protecció

Hi ha pregàries litúrgiques que porten tot el pes de la tradició orant de l'Església. Són pregàries que han estat santificades pel cor i pels llavis dels creients, generació rere generació. Com una onada que pren tota la mar de la història eclesial. Una d'aquestes pregàries és l'antífona: *Sub tuum praesidium*. Es considera la pregària més antiga coneguda a la Mare de Déu. Fou Edgar Lobel, de la universitat d'Oxford, qui datà el papyrus a la meitat del segle III, vers el 265, i conservat a Egipte. Apareix en la pregària el títol de Theotokos, quasi dos segles abans del Concili d'Efes. És una pregària que pertany a l'Església encara indivisa i conservada a totes les litúrgies. Actualment és una de les antífonas a la Mare de Déu que es canten a la darrera hora canònica del dia, les completes. La bellíssima melodia gregoriana, simple i sobria, commou.

Reclamo en aquest article l'atenció sobre ells perquè evoca la persecució dels creients. Quants testimonis no ens han arribat de la plana de Mossul, a l'Iraq, i de les ciutats que coronen la plana com Erbil i d'altres, ocupades terriblement pel Daesh, que han trobat força o consol en la

invocació a la Mare de Déu. Els cristians que han conegut la persecució, la mort, l'exili, la tortura, han resistit en la fe per la intercessió de la benaurada Verge Maria, la qual tenien constantment als llavis amb aquesta pregària. La història de la persecució dels cristians a l'Orient està encara per escriure i quan sigui escrita, Occident s'avergonyarà del gran oblit i alhora serà edificat de la fermesa en la fe dels germans. Qui no recorda els cristians coptes assassinats a la platja de Líbia murmurant l'oració de Jesús? En tot, Déu Trinitat serà glorificat. L'antífona: «Sota la vostra protecció ens refugiem, oh santa Mare de Déu», porta la por, les llàgrimes, els sofriments, també la fermesa dels cristians de l'Orient. La valentia dels sacerdots que podent ser els primers que haurien pogut marxar s'han quedat amb el seu poble. Els infants de la plana de Mossul i de les comunitats coptes d'Egipte han resat i

resen aquesta oració a la Mare de Déu. Aquestes pregàries són un signe de comunió. Vull dir que si les resem aquí i allà, sempre i a tot arreu, és que surten del cor més íntim de l'Església, allà on l'Esperit Sant anima la seva pregària. Quan resem la humil antífona a la Mare de Déu evaquem, doncs, tots els creients perseguits per causa de la seva fe. El *Sub tuum praesidium* porta aquest sofriment immens. Ens posa en comunió amb ells. Com un dir: «Si poguéssim seriem aquí per ajudar-vos.» Aquest curs vaig tenir el goig de conèixer el jove català Jaume Vives, que ha visitat aquells llocs i ha fet el documental *Guardianes de la fe*. Quan va acabar la seva exposició li vaig anar a preguntar: «És veritat, Jaume, que l'oració *Sota la vostra protecció* és la pregària que els cristians de l'Iraq resen més?» Em va dir: «Sí, és la pregària que estimen més i els acompanya sempre.» El cor se m'estremí. Recordem que el *Sub tuum praesidium* ha estat immortalitzada per Wolfgang Amadeus Mozart. També us recomano la bellíssima versió actual de Marco Frisina. No cal dir que el P. Ireneu Segarra va compondre una preciosa melodia que el poble cristià ha fet seva.

Dr. Rafel Serra i Abellà

Prevere de l'arxidiòcesi de Tarragona

IX Aplec a l'ermita de la Mare de Déu de les Garrigues

Jordi Curcó

El matí del dissabte 10 de juny, com és ja costum cada segon dissabte de juny i sota un sol de justícia, va tenir lloc al poble del Soleràs el IX Aplec a l'ermita de la Mare de Déu de les Garrigues, novella advocació mariana que porta el nom de la comarca.

La petita ermita, envoltada d'oliveres i ametllers, es troba ubicada al terme anomenat els Rasos del Soleràs, al bell mig de la comarca de les Garrigues. Va ser construïda per la família Casañé de Lleida, amb arrels familiars en aquest poble de les Garrigues, i inaugurada el 8 de setembre del 2007. Al seu interior es venera una bonica talla de fusta policromada, obra de l'escultor Josep Roca, de Tàrraga, ja traspasat, que representa la Mare de Déu asseguda portant damunt la seva falda el Nen Jesús.

L'acte central de l'Aplec va ser l'eucaristia, molt concorreguda, amb la participació de fidels vinguts del mateix Soleràs i pobles veïns com Granyena de les Garrigues o els Torms, i altres de la comarca, celebrada en un altar improvisat col·locat a l'esplanada davant de l'ermita.

La celebració va ser presidida pel vicari general de la diòcesi, Mn. Josep A. Jové, i concelebrada per Mn. Joan Jové, rector de la parròquia de Sant Salvador del barri de Pardiniyes de Lleida i germà del vicari general; el rector del Soleràs, el sacerdot romanès Mn. Paul Fechet; el també romanès Mn. Adrià i els salesians P. Jordi i P. Àngel Alegre, anterior rector del Soleràs.

Homilia a tres bandes

Per aquesta circumstància, l'homilia va ser a tres bandes. Mn. Josep A. Jové va dedicar les seves paraules a la virtut de saber escoltar, «que va

ser la primera virtut de Maria, que va saber escoltar Déu. Imitem-la en l'escolta del Senyor». Tot seguit, Mn. Paul va fer una breu reflexió sobre el «sí» de Maria, «que, per a nosaltres, hauria de ser el nostre «sí» a Jesús».

Finalment, va ser el P. Àngel Alegre qui, amb paraules emocionades, va agrair l'oportunitat de retornar al Soleràs, la seva antiga parròquia i a l'ermita de la Mare de Déu de les Garrigues. «M'he retrobat—va dir—amb la Mare aquí, a la seva ermita, però Maria es troba a tot arreu. També a la parròquia salesiana on soc ara, al barri de la Mina de Barcelona, he trobat aquesta Mare que, amb el seu fill Jesús a la falda, com ens la presenta

la Mare de Déu de les Garrigues, ens diu: «Agafeu-lo!» I nosaltres li diem a ella que volem que visqui a les nostres vides, als nostres pobles. Allí on siguem, trobarem sempre la Mare de Déu, la nostra bona Mare.»

En el moment de l'ofertori, no va mancar l'ofrena de flors, ni la dels fruits de la comarca, com l'oli. Comarca que abans de cloure la celebració va rebre la benedicció per part del P. Àngel Alegre, on es va pregar i demanar pel do de l'aigua en temps de sequera.

L'Aplec va acabar amb el cant dels Goigs en lloança de la Mare de Déu de les Garrigues, amb lletra del ja traspasat Joan Benet, dels Torms, i

música de Lluís Climent. El compositor va acompanyar amb l'orgue els cantaires, que van solemnitzar la celebració i que van cantar amb sentiment i devoció aquests goigs:

*Mare de Déu de les Garrigues,
Reina dels fills de Ponent.
Beneïu nostres collites
i a tots els garriguencs...*

Mentre es cantaven els goigs, els nombrosos fidels que s'havien aplegat a l'entorn d'aquesta singular advocació mariana, van venerar, un per un, la seva imatge abans de ser retornada a l'ermita. L'Aplec va tenir continuïtat a la Sala Polivalent Municipal del poble del Soleràs, on es va fer un dinar de germanor.

Cuina i remeis a la Catalunya medieval

Redacció

Dins del conjunt dels actes commemoratius del 1.100 aniversari de la fundació del castell de Subirats, organitzat pels periodistes Ignasi Miranda i Montse Roset, el dissabte 22 de maig va tenir lloc un interessant taller de remeis tradicionals i alimentació medieval, on el caputxí Fra Valentí Serra, conegut estudiós de la gastronomia monàstica i de la medicina natural practicada en el món rural i conventual, va parlar sobre com vivien, cuinaven i es guarien les malalties en els castells, masos i monestirs de la Catalunya medieval.

Acabada la conferència, hi va haver una sessió pràctica, on es va preparar una poció depurativa efectuada al foc de llenya amb una combinació de les herbes remeieres més usades i estimades per l'home medieval. Poc abans de

cloure l'acte, fra Valentí va aprofitar per signar alguns exemplars dels quaderns *Cuinar en temps de crisi* i *Tornar als remeis de sempre*, recentment publicats dins de la popular col·lecció L'Ermità, d'Edicions Morera. Finalment, a tall de cloenda, es va oferir als nombrosos assistents un tast de la Ratafia de l'Ermità, elaborada segons una fórmula caputxina del segle XVIII.

El castell de Subirats va ser la primera fortificació del Penedès, fundada l'any 917 pel comte Sunyer quan reconqueria el territori als sarraïns. És un imponent castell de frontera amb una torre de 19 metres que inclou una bella església romànica (Sant Pere del Castell, avui santuari de la Mare de Déu de la Font Santa), en un indret de gran bellesa i amb una vista panoràmica privilegiada que convida i afavoreix la contemplació.

Gossos a la catedral

El diumenge 18 de juny, festivitat de Corpus Christi, em vaig disposar a anar a la catedral de Barcelona a visitar l'ou com balla, com cada any. Anava amb la meva gosseta, de 2 kg, a la bossa i els de seguretat em van fer fora perquè deien que amb el gos no hi podia entrar. No hi ha cap cartell enlloc que així ho indiqui. Aquesta normativa no està escrita enlloc de tota la catedral, ni tan sols a la pàgina web. Em sembla vergonyós que en un lloc ple d'òques no pugui entrar el meu gos, un gos petit i silenciós, amb qui entro a missa moltes vegades.

Després de deixar la reclamació per escrit, vaig girar cua i em vaig asseure a l'entrada principal de la catedral a pregar perquè l'Esperit il·lumini els homes que posen traves als fidels per entrar al temple. Vaig observar com persones es colaven pel darrere dels de seguretat «amb vestimenta no permesa» i com a uns pocs els deixaven entrar «per anar a missa» davant dels que els havien dit «que estava tancada l'entrada fins a l'endemà». És un espectacle lamentable de veure. Si no es deixa entrar perquè ha començat la missa, que tanquin la porta i ho indiquin amb un cartell, però aquesta discriminació és tan allunyada de la voluntat de Déu!

LAURA SENDRA
Barcelona

El segell distintiu de Càritas

Dir que «una altra economia és possible» considero que no és cap barbaritat. Càritas porta a terme diversos programes d'inserció laboral,

Tota una vida per davant

L'altre dia, esperant l'autobús, vaig coincidir amb un jove molt amable que va dir-me que ell també agafava el mateix bus, però que havia de baixar abans per anar a dormir a la presó de Quatre Camins. També em va explicar que anteriorment havia estat a la Model. En veure'm una mica sorpresa per la seva explicació, em va dir: «Senyora, en no haver actuat com Déu mana, ara he de trobar-me en aquesta situació. He de modificar conductes i no parlaré mai malament de la Model ni de Quatre Camins. El que sí que puc dir en veritat és que aquest càstig m'haurà servit per corregir-me i modificar les conductes no tan bones. Ara soc jove i encara hi soc a temps; tinc encara tota la vida per davant.»

Li vaig dir, finalment, que l'aniria a visitar per donar-li reforç positiu, fet que ell va agrair, tot i avisar-me de les dificultats al respecte, de tal forma que no vaig poder evitar emocionar-me.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

pels quals l'any passat van passar prop de 75.000 persones. Malgrat el seu perfil majoritari de difícil ocupabilitat, gairebé una de cada quatre va aconseguir després feina, un percentatge que pot considerar-se un autèntic èxit. La clau està en un acompanyament individualitzat i en plans ajustats a cada perfil. Aquest és el segell distintiu de Càritas: posar al centre a la persona.

La bona notícia és que, quan les coses es fan d'aquesta manera, els resultats després acompanyen. És per això que podem dir que hi ha la possibilitat d'una altra economia.

LLUÍS ESQUENA ROMAGUERA
Torroella de Montgrí

Acompanyar el Santíssim

Hi ha tants motius per acompanyar el Santíssim! Demanar per

alguna necessitat: salut, feina...; també per donar gràcies per algun favor rebut. No vull que Jesús Sagratament estigui només acompanyat per un llantió. Jo també vull ser un altre llum, molt més insignificant, però que també faci companyia.

Poc abans de ser entregat, Jesús va dir als seus deixebles, que s'havien quedat adormits: «No heu pogut vetllar ni tan sols una hora amb mi?» Tampoc nosaltres? Al capdavant, què és una hora en tot el temps de què disposem, de què Déu ens dona?

Ànims! Procurem ser, cadascú a la seva parròquia, petits llums que facin companyia a Jesús Sagratament en tot moment. I que sant Manel González, apòstol dels sagraments abandonats, intercedeixi per nosaltres perquè puguem fer-ho.

JUAN RIBAS
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

Potser val més callar... (i 2)

Soc mestra de religió i vull consultar-li una cosa que em preocupa. He vist que, a vegades, parlar de temes de moral sexual porta molts maldecaps. Un conegut meu, excel·lent professor, està de baixa amb depressió. Va expressar una opinió i l'han posat a la foguera mediàtica. Potser seria millor callar i deixar aquest aspecte de l'educació per als pares dels nostres adolescents...

Cal practicar una misericòrdia avui molt oblidada: la misericòrdia de la veritat. Passar per alt la veritat mai no és positiu. Un plantejament fosc, dubtós o lax en qüestions importants sempre donarà lloc a conductes esbiaixades. Cal distingir l'exposició sistemàtica del tema amb la formació més personal. En el context d'una classe de Religió i en la catequesi no s'ha d'entrar en temes molt particulars i personalitzats. Cal exposar els principis fonamentals de l'antropologia cristiana: la bondat de la creació, del cos i del sexe, la profunda alteració que introdueix el pecat original, el combat espiritual, el discerniment i els recursos per vèncer la temptació, la necessitat d'integrar la sexualitat en un projecte d'autèntic amor i de superar plantejaments hedonistes i sentimentalistes, el valor de l'autodomini com a requisit fonamental per a l'autodonació i el compromís. Cal estar molt atents a les falsificacions de l'amor i la sexualitat que reben els nostres joves des de tantes instàncies per ajudar-los a raonar per discernir.

Crec que és particularment important que entrin en contacte amb altres persones i joves que els puguin donar un testimoni d'una vida afectiva i sexual reeixida des de plantejaments cristians. Això els impacta molt. I a nivell més personal, estar disposats a orientar-los amb caritat i fermesa. No us podeu imaginar el bé que li pot fer a un adolescent o jove una paraula dita amb oportunitat i caritat per una persona que el jove sap bé que l'estima. Potser semblarà que no escoltin, però aquella paraula dita amb amor i veritat farà reflexionar. I, sobretot, animar-los sempre amb la misericòrdia de Déu. Com diu bé el Catecisme, la castedat és una lluita, una conquesta. I en aquest camí sempre hi ha derrotes i caigudes. Hi hem de comptar i hem de dir-los que no es desanimin. El recurs al sagrament de la misericòrdia és fonamental en aquestes edats i sempre. Finalment dos consells: mireu d'implicar els pares facilitant-los persones i recursos que els ajudin i no dubtem de regalar als nostres adolescents i joves llibres i materials bons, que n'hi ha, sobre una temàtica de què van assedegats no només d'informació, sinó de formació per a una vida virtuosa i feliç.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

No és Gaudí

Jaume Aymar i Ragolta
Director de
«Catalunya Cristiana»
i historiador de l'art

L'espai 30 Minuts de TV3 *Sagrada Família: compte enrere*, que es va emetre el dilluns 18 de juny, presentava una filmació de l'any 1925, on, segons els realitzadors, apareixia Antoni Gaudí en un casament a Montserrat de dos fills de Joan Munné, un ebenista col·laborador seu. Les imatges, fins aleshores inèdites, pertanyien a la filmació familiar que conserva el senyor Frederic Fargas Teixidó. Ens en fèrem ressò en el passat número de *Catalunya Cristiana* (1970), p. 12. Però després de veure el reportatge, d'altra banda molt ben fet, hem arribat a la conclusió que, lamentablement, el senyor amb barba blanca i canotier que camina somrient i s'atura davant de la càmera no és Antoni Gaudí.

1.- Gaudí, ja de jove, es resistia molt a deixar-se fotografiar. La majoria de les fotos que se'n conserven, llevat de la del títol d'arquitecte, es van prendre sense que pràcticament se n'adonés. Si en alguna havia de posar, com la del grup d'erudits catalans i rossellonesos al claustre de la catedral d'Elna (1883), ho feia a desgrat i surt mig d'amagat.

2.- El senyor que a la filmació avançava cap a la càmera, confiat i somrient, és un personatge alt i corpulent, ele-

Fotograma de la persona atribuïda a Gaudí, segons el documental de TV3.

gant i que camina lleuger. El 1925, Gaudí ja vivia a la Sagrada Família, consagrat a la construcció. Vestia pobrament, era un ancià més aviat magre, una mica carregat d'espatlles i caminava pausadament (portava les cames embenades).

3.- La forma del front d'aquest senyor és diferent de la de l'arquitecte. També són diverses les faccions. L'any 1924 Gaudí apareix descobert a la processó de Corpus i té molt menys

cabell que el senyor del fotograma del 1925. Aquest home de la pel·lícula porta la barba ben retallada i Gaudí la tenia molt més blanca, poblada i desastrada.

4.- No obstant això, en una seqüència del documental es veu un altre personatge passant ràpidament que fa pensar en Gaudí i que no sembla el mateix que camina cap a la càmera.

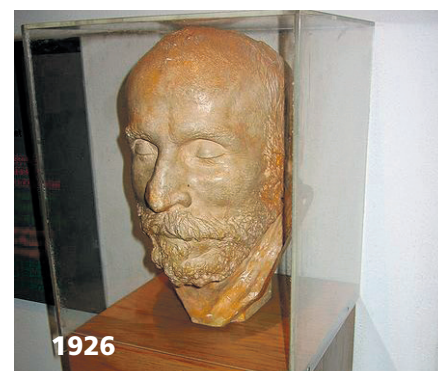
5.- És cert que la germana Mont-

1915

1924

1926

Tres imatges autèntiques d'Antoni Gaudí, 1915, 1924 i 1926 (màscara mortuòria).

serrat Rius i l'historiador Josep Maria Garrut el van identificar, però havien passat molts anys.

L'any passat, per aquestes dates, també es van publicar unes fotografies de l'any 1917, on es veia un personatge que es va identificar amb Gaudí en el moment d'entrar a la Universitat de Barcelona. Ben analitzades, es va desmentir que fos l'arquitecte. La fama de Gaudí és tal que podem crear-ne rèpliques fictícies.

LLIBRES

JOSEP CODINA-FARRÉS
Per una vellesa positiva i amb sentit
Claret, 2017, 78 pàg.

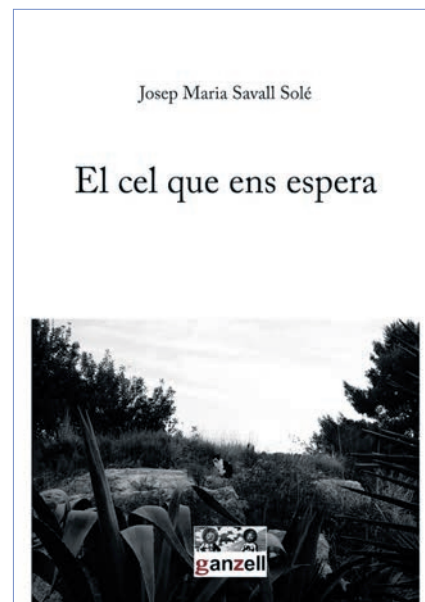
Quan arribem a l'edat de la vellesa, podem mirar la vida amb una certa perspectiva i contemplar el que hem viscut i el que estem vivint. Aquesta doble reflexió és el que ofereix l'autor amb aquest llibre. I assegura que en el moment present «hem entrat en la visió que Jesús ens ha donat de cara al futur». Vivències que li permeten ser el qui és ara i aquí.

JOSÉ TOLENTINO MENDONÇA
Petita teologia de la lentitud
Fragmenta, 2017, 76 pàg.

La velocitat amb què vivim ens impedeix viure amb plenitud. El biblista José Tolentino ens convida a explorar la lentitud, l'agraïment, el perdó, l'espera, la compassió, l'alegria, l'art de no saber... L'autor expressa el seu anhel pel que fa al futur de la humanitat; la capacitat que tenim de poder meravellar-nos de cadascun dels nostres actes.

JOSEP MARIA SAVALL SOLÉ
El cel que ens espera
Ganzell, 2017, 256 pàg.

Aquesta és la vida d'un personatge real, Josep Miralles, un capellà anònim del segle XIX de l'arquebisbat de Tarragona. Un protagonista sense fets extraordinaris, ni transcendència històrica, però fidel testimoni d'un món convuls i tràgic que es debat entre ser fidel a les tradicions ancestrals i la necessitat de refer-ho tot.

VIET THANH NGUYEN
El simpatitzant
Empúries, 2017, 464 pàg.

El protagonista d'aquesta novel·la d'espies és un agent doble dividit entre les seves lleialtats. Meitat francès i meitat vietnamita, aconsegueix fugir als Estats Units després de la caiguda de Saigon. Alhora que intenta construir una nova vida amb altres refugiats vietnamites a Los Angeles, continua informant els seus superiors comunistes al Vietnam.

«El problema essencial de l'Església és

Pablo d'Ors, sacerdot, escriptor i fundador dels Amics del Desert

Joan Andreu Parra

Parla pausada i tranquil·la en una conversa plena de silencis.

Expressió reflexiva i greu, més distesa i alegre quan la gravadora deixa de funcionar. Així es mostra Pablo d'Ors (Madrid, 1963), sacerdot, escriptor i apòstol de la meditació que acompanya diverses persones i grups que volen endinsar-se en aquesta pràctica amb els Amics del Desert. Per les seves venes corre art: és net de l'assagista i crític Eugeni d'Ors, i va ser educat per una filòloga i un metge aficionat al dibuix, en una família amb set germans. A la sola de les sabates, diverses ciutats, on va estudiar Teologia i Filosofia: Nova York, Praga, Viena i Roma. És sacerdot des del 1991; va estar en una missió claretiana a Hondures i dedicat catorze anys a atendre el servei religiós a l'Hospital Ramón y Cajal de Madrid.

A la societat occidental vivim aclaparats pel rendiment. Vostè ha escrit: «Ens pressionen i ens pressionem per produir i per tenir.» Ha patit la «pressió pel rendiment»? Sap deixar-la de banda?

No tan sols he patit la pressió pel rendiment, sinó que la pateixo i no diria pas que ja l'he transcendida, sinó que encara hi treballo. No es tracta de no tenir pressió pel rendiment—la vida en societat la comporta—sinó, quan cal, saber apartar-la. Quan hem de rendir en una feina, tenir una certa pressió és necessari i convenient. Quan meditem dediquem un temps gratuït a l'ésser, no utilitari, i és el que et possibilita a la vida ordinària saber apartar aquesta pressió.

Vostè practica la meditació des de l'any 2005 i ho fa perquè «vivía amb un desig tan imperiós que em prenia la pau: el de triomfar com a escriptor». En què ha canviat el Pablo d'Ors de llavors i el d'ara?

Ha canviat moltíssim. Ja no tinc aquella angoixa de ser reconegut com a escriptor i «triomfar». Això no vol dir que no m'agradi que els meus llibres es comprin i es llegeixin. La meua vida és més per als altres. Crec que soc una persona millor, més el que Déu havia pensat per a mi, sense donar per fet que sigui una persona que hagi acabat el seu recorregut.

El 2012 vostè ens deia: «El que més abunda en aquesta vida són els errors, però això no és una mala notícia. La nostra és una existència erràtica, cerquem.» De quins errors vitals ha après més?

En realitat, gairebé tot a la meua vida ha estat un error. Els errors que més em pesen són haver fet patir altres persones; no sé si n'he après prou, perquè la vida continua oberta i pots continuar equivocant-te molt. Amb la meditació aprens a mirar-te i a mirar els altres amorosament; això no amaga l'error, però sí que el suavitza,

Pablo d'Ors va impartir un recés meditatiu a la casa Betània, de Cornellà de Llobregat, del 2 al 4 de juny.

el fa fins i tot amable. Llegir la vida en clau d'encert o error és una simplificació, hi ha moltíssimes categories més. M'interessa més la puresa de cor. Això t'ho dona una consciència entrenada i una honestedat exercitada. El camí espiritual és un camí cap a la pròpia pobresa viscuda com a Bona Notícia.

El jesuïta Franz Jalics és per a vostè un referent espiritual. Què n'ha incorporat a la seva vida?

Jalics és un mestre molt gran per a mi i una persona molt lluminosa. Des del punt de vista teòric, d'ell prové aquesta proposta de la meditació cristiana que suposen els Amics del Desert. Des del punt de vista pràctic-existencial, he après un camí de meditació que m'ha transformat la biografia personal i el model sacerdotal de vida.

Té una agenda molt activa, li demanen conferències, tallers, recessos. Té la sensació d'estar convertint-se, com vostè ha dit irònicament, en el «Woody Allen» de l'espiritualitat i la meditació? Hi ha risc de morir d'èxit?

Hi ha un excés de demanda, sens dubte, i no hi ha prou capacitat de resposta per part meua; i, segurament, un excés d'expectativa, perquè hi ha necessitat de trobar models de referència i persones que encarnen determinats ideals. Aquest fenomen és passatger, no crec que vagi a més. La meditació et fa més humil; això és molt emocionant. La gent n'espera molt, de tu, però tu, alhora, et veus cada vegada més petit.

«Amb la meditació aprens a mirar-te i a mirar els altres amorosament»

«El camí espiritual és un camí cap a la pròpia pobresa viscuda com a Bona Notícia»

«La meditació et fa més humil; això és molt emocionant»

«A l'hospital el dolor aliè em va espantar i vaig reaccionar fugint-ne»

«En la literatura el sexe i la bogeria són succedanis de la mort, que és el gran tema»

«El silenci pot reformar el cristianisme»

«Tenim una visió molt intel·lectual de la fe i això és una deformació»

Experiència pastoral i sacerdotal

Vostè ha acompanyat el dolor des del servei religiós d'un hospital. Què hi ha après i del contacte directe amb la mort?

L'experiència fonamental que vaig tenir és que era culpable. No vaig saber estar a l'alçada del dolor aliè, crec que és molt difícil; el que no fuig o és sant o és un inconscient. El dolor aliè em va espantar i vaig reaccionar com ho fan totes les persones: fugint-ne. No pots fugir com fugen tots els altres, perquè és la teua feina i has de ser-hi.

Vostè admet que, després d'una divergència inicial, ha aconseguit integrar en una sola vocació el sacerdoci i l'escriptura. Quina predomina i com les conjumina?

Em sento bé tant desenvolupant la tasca pastoral com la literària; no les veig, en el fons, gaire diferents. La meua tasca és espiritual, humanitzadora, d'anar al fons de la qüestió: tractar de respondre qui som, per què som al món i com podem contribuir a fer-lo més bell i més just. Actualment tinc menys temps per escriure del que m'agradaria i del que la meua ànima necessita, però el vaig trobant; és una qüestió d'equilibris.

L'escriptura

A l'entrevista que li vam fer l'any 2012 ens va dir que «tot escriptor ha d'abordar tres temes: el sexe, la bogeria i la mort». A

que no estem connectats amb Crist»

quines conclusions ha arribat?

En realitat, el sexe i la bogeria són succedanis de la mort, que és el gran tema. El sexe és la pèrdua del cos, la bogeria és la pèrdua de la ment i la mort és la pèrdua de tot. La meditació és un entrenament per a aquesta pèrdua perquè no sigui una mala notícia, sinó font de guany. Anem caminant inexorablement cap a la mort, i perdem vista, oïda, forces, memòria. Fer-se amic d'aquesta pèrdua, viure-la amb elegància, amb sentit de l'humor, amb humilitat... és molt educatiu i necessari i ens introdueix en una lògica humil i sana, no egocèntrica.

Vostè ens va dir que «un escriptor o un novel·lista no tan sols ha de prendre acta del mal, sinó que ha d'afinar la mirada i les fibres del cor, per copsar (...) el bé». Com educar la mirada?

És ben senzill però gens fàcil. Com ens entrenem per ser bons pianistes? Doncs tocant el piano. Com ens entrenem per mirar el món? Mirant-nos a nosaltres mateixos. Si et vas mirant —la meditació és aquella escola de la mirada i l'escolta—, senzillament vas veient. Si t'asseus i mires, acabes veient coses de manera molt misteriosa i inadvertida. De manera molt progressiva i gradual gaudeixes de les coses i les veus més belles.

Amics del Desert

Aquesta set de silenci i espiritualitat són a l'arrel dels «Amics del Desert» que ha fundat. Què fan des d'aquesta xarxa de meditadors? D'on beuen?

Cerquem l'Esperit; l'Esperit en el món és l'Encarnació, l'Esperit en la Paraula és la Revelació, l'Esperit en el cos és l'Eucaristia. Cerquem anar al fons de la qüestió, i hi arribem, no prescindint de les formes, sinó estimant-les; és estimant Jesús com descobreixes Crist.

Indirectament, també cerquem una renovació del cristianisme des d'aquesta clau del silenci, un pèl subterrània i marginal en la tradició cristiana. Tenim les fonts de la mística cristiana, que comença amb els Pares i Mares del desert, i continua amb Gregori Nacianzè, Dionís l'Areopagita, Mestre Eckhart, Hildegarda de Bingen, Joan de la Creu...

Vostè es refereix a la meditació com un camí de pobresa, de buidament. Quina disposició es requereix? Qui, per tant, hauria d'abstenir-se'n?

No ho recomanaria a persones que tinguin algun tipus de problema de malaltia mental, a totes les altres sí. La primera disposició és la set, l'anhel de veritat, d'autenticitat, d'autoconeixement. I en segon lloc, la disciplina, que té una arrel discipular, és a dir, voler aprendre. No és qüestió de voluntat sinó d'humilitat.

A Biografia del silenci podem llegir: «Fins que no vaig decidir

Els Amics del Desert són una xarxa de meditadors que beuen de les fonts de la mística cristiana.

practicar la meditació (...) havia tingut tantes experiències al llarg de la meua vida que havia arribat a un punt en què (...) no sabia ni qui era.» Estem bulímic de sensacions? Pequem d'activisme?

La societat en general caiem en l'activisme, els cristians també. Hem fet un mite de l'acció («podem canviar el món») i del pensament («podem comprendre el món i manipular-lo»). La proposta cristiana, en canvi —per molt que l'activitat pastoral i el pensament teològic hagin estat extraordinaris—, és de passió i contemplació.

Es tracta primer de saber abraçar i acollir la realitat; no resoldre-la, sinó dissoldre-s'hi. El pensament és necessari, però ho ha colonitzat tot; tenim una visió molt intel·lectual de la fe i això és una deformació. L'essencial és l'indicatiu de la gràcia i d'allí es derivarà l'imperatiu moral de pensar i d'actuar. Cal crear les condicions de possibilitat d'experiència de la gràcia. Obviament, que la paraula i l'acció també són vies per les quals la gràcia s'expressa, però cal mirar aquella acció i aquella paraula. El silenci és l'única activitat no autoafirmativa, juntament

amb dormir. Per això és constructiu espiritualment i des d'aquí pot reformar el cristianisme. El pensament i l'acció porten implícit el germen del *prometeisme*, de voler resoldre l'afer, llavors no deixem espai a Déu.

L'Església

Vostè és conseller del papa Francesc al Pontifici Consell de la Cultura. Creu que el Papa aconseguirà el seu propòsit de renovar i obrir l'Església?

Des del meu lloc molt limitat veig que ho està aconseguint; suposo que aspirarà a més, però ja està fent una renovació molt clara. M'agrada molt aquest Papa, és molt intel·ligent, no només molt carismàtic, va al ritme que es pot anar, va establint les bases per a la renovació.

«Cal parlar de l'anhel, de la set interior i del desig de plenitud amb les paraules que fa servir avui la gent. Sovint, el discurs eclesial enllaça poc amb la sensibilitat i amb el llenguatge de la gent comuna», ha dit. El problema de l'Església per connectar amb el món d'avui és només de discurs?

El problema essencial de l'Església és de vida interior; no estem connectats amb el nostre centre: Crist. Les nostres paraules podran ser molt boniques, coherents, convincents, però no neixen d'on han de néixer i, per tant, no poden arrossegar. El que necessita l'Església i cadascun de nosaltres és estar ben oberts a la vida. Si ho estem, tot anirà bé.

Un llibre personal que esdevé universal

Biografia del silenci (Siruela, 2010) és un llibre sobre meditació amb un format i una proposta modesta del qual, inesperadament, s'han venut més de 100.000 exemplars en onze edicions. «El llibre té un èxit colossal, i no pels números, sinó perquè la gent em diu unes coses brutals: que els ha canviat la vida, que el tenen com a llibre de capçalera, que significa un abans i un després...», afirma l'autor, Pablo d'Ors.

Admet que no es tracta d'un dels seus millors llibres i explica aquest misteri més enllà d'ell mateix: «Aquí s'ha colat l'Esperit, més enllà del negre de les meves paraules; en el blanc de fons, l'Esperit ha trobat una ocasió per manifestar-se.» D'Ors també observa que és un llibre «que arriba en un moment just, que posa paraules a un sentiment generalitzat i amb el qual la gent se sent identificada.»

«La humilitat i la modèstia tenen la seva recompensa; i aquesta és una d'elles», subratlla d'Ors, que també reconeix que deu a aquest llibre el naixement dels Amics del Desert. És un exemple clar de «quan la literatura transcendeix el món de les paraules, es fa carn i canvia la vida de les persones: això és el màxim a què pot aspirar un escriptor».

Crítica literària

Catalunya, país de rius

Deu ser el bon temps i les ganes de sortir a prendre l'aire les que m'han fet fixar en aquest llibre. Aquesta vegada no és una novel·la, és un llibre que ens pot ajudar a conèixer millor uns indrets que han estat i que són part important de la vida del nostre país i dels seus habitants: els rius.

Aquí ens ho posen fàcil i ens estimulen amb unes explicacions concises, una informació planera i entenedora, i unes fotografies que ens animen a veure en viu i en directe aquestes contrades magnífiques que tenim a tocar i que sovint ens queden al sac. «Un dia hi hem d'anar..., m'agradaria..., qualsevol cap de setmana ens hi hem d'escapar», etc. Ja no tenim excusa, el llibre ens farà de guia i en podrem gaudir molt més.

Cadascuna de les excursions proposades ve acompanyada d'un mapa reduït de la ruta a seguir. Comencen al lloc per aparcar el vehicle i hi retornen. La majoria són de dificultat baixa, també n'hi ha de mitjana i, per als més atrevits o preparats, alguna de mitjana-alta. Realment és una tria pensada per a tothom i, com a

CÈSAR PASADAS

Catalunya

50 excursions als seus rius

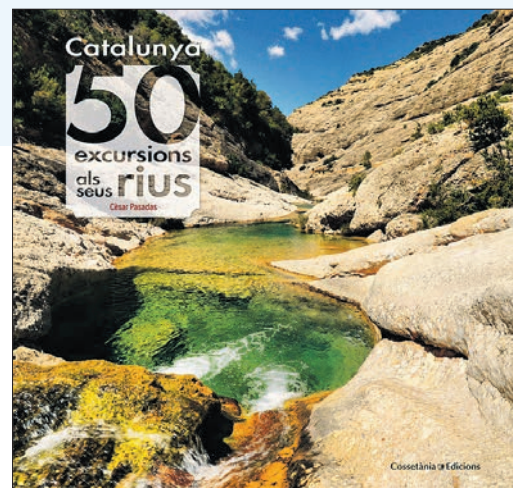
Cossetània Edicions, 2017, 120 pàg.

concepte, cal agrair-ho. Per a la ruta indicada, hi trobareu la dada dels nivells, i així, d'antuvi, podreu saber per on us moveu. També ens informen del temps aproximat de cada excursió, tot i que això dependrà de la nostra capacitat d'admiració, perquè és evident que, en veure els llocs idíl·lics que ens presenten a les fotografies i els que anirem descobrint, ens poden fer perdre la noció del temps, cosa ben lloable, perquè voldrà dir que ens ho estem passant molt bé i que ens delectem d'aquests paratges plens de bellesa.

Permeteu-me que us recomani la presentació del llibre que l'encapçala perquè ens fa veure la importància dels rius al nostre país. Si mireu el mapa on ens els indica veureu que sense ells no seriem el que som, per-

què ells, els nostres rius, ens conformen com una societat industrial, agrícola i pròspera que els ha sabut aprofitar i que, darrerament, pren consciència que cal preservar-los per al bé del present i del futur. Una lliçó que hem d'aprendre i divulgar per seguir gaudint d'aquesta riquesa natural que també ens aporta una bellesa que cal fer conèixer a tothom, tot encomanant l'esperit de conservació de la natura que ens ha tocat gaudir, i estimar-la com una propietat preuada, perquè n'és.

Trobareu itineraris per tota la geografia, des dels Pirineus fins a les terres de l'Ebre, des de Ponent fins a les desembocadures a les platges. Vull dir que segur que teniu algun itinerari

a prop de casa vostra o per fer un cap de setmana fora. També per a qui vol passejar o fer una bona excursió. Temptacions a dojo per uns paratges que potser no havíeu imaginat mai i que teniu a tocar. També per a totes les èpoques de l'any, però a mi m'ha semblat oportú convidar-vos-hi ara a l'estiu, perquè tot està radiant i esponentós.

Pere Fàbregues

Llibreter

pere.fabregues@yahoo.es

Crítica cinematogràfica

Militant a la bretxa

IGNACIO DE LOYOLA

DIRECTOR: Paolo Dy i Cathy Azanza

INTÈRPRETS: Andreas Muñoz, Javier Godino, Julio Perillán, Gonzalo Trujillo, entre altres

MÚSICA: Ryan Cayabab

GÈNERE: acció, drama

124 minuts

Filipines - Espanya, 2017

El gènere hagiogràfic sobre els sants ha gaudit de gran popularitat fins i tot en aquests temps. Molts d'aquests films han estat seguits per milers de fidels cristians que han assaborit la grandesa de la vida de creients que els han precedit. També persones sense fe en la Transcendència han experimentat en aquestes pel·lícules el plaer de l'apropament a vides d'una grandesa ètica extraordinària.

Aquest *Ignacio de Loyola* es presenta com una pel·lícula difícil i profunda, més per ser degustada per espectadors iniciats en l'àmbit religiós o filosòfic que per a infants o joves catecúmens.

La pel·lícula comença amb la infantesa d'Iñigo, marcada per un pare exigent i per la mort de la seva mare i d'un germà. L'afany de noblesa i d'aventures porta el jove Loiola a una

vida militar llicenciosa, allunyada de Déu i amb una absència important de moral. L'honor, les batalles, els plaers banals i la victòria sobre l'enemic són els únics motors de la seva vida.

Quan a la batalla de Pamplona el

jove és ferit greument en una cama, la seva vida se sumeix en l'absurditat i el buit. Prostrat al llit i sentint-se solit, els suposats valors sobre els quals havia edificat la seva vida li resulten buits i insensats.

Els filipins Paolo Dy i Cathy Azanza codirigeixen aquest *biopic* protagonitzat per actors espanyols al capdavant dels quals trobem Andreas Muñoz que interpreta convincentment un Ignasi turmentat i buscador.

El film consta de dues parts ben diferenciades. A la primera, el jove militar viu aventures bèl·liques i seductores amb una rapidesa vertiginosa. Aquesta part del metratge està marcada per una evident manca de pressupost que deixa escenes com la batalla de Pamplona amb una gran pobresa visual.

La segona part explica el periple existencial de la conversió d'Ignasi. En aquesta part, el film guanya molt i resulta molt més convincent.

Les veus en *off* del mateix Ignasi, les reflexions filosòfiques i teolò-

giques en veu alta, el judici al qual és sotmès i que acaba fent que els mateixos jutges se sentin jutjats... tot aquest itinerari moral i religiós està relatat amb interès i intel·ligència. Les imatges recorren a la metàfora i a una plàstica amb efectes especials ben construïts.

Ignasi anirà descobrint que ser cristià és formar part d'una altra milícia.

Interessant i més que correcta aquesta proposta cinematogràfica entorn la vida de sant Ignasi. No és una pel·lícula d'estampeta... no és una hagiografia a l'ús; és el retrat de la conversió turmentosa d'un home que va ser capaç de revolucionar la vida de l'Església des d'un amor crític i des d'una proposta espiritual valenta i compromesa.

La bretxa que en aquesta època s'obria dins l'Església era molt més gran que la que hi havia a la muralla destruïda de Pamplona. En aquesta bretxa, com en la de la capital navarresa, es planta Ignasi per fer front amb la seva vida a un estil cristià intolerant i prepotent que amenaçava la identitat de la comunitat cristiana.

Aquí el film sí que l'encerta, perquè ens presenta un Ignasi ferit però dret, cansat però dempeus, militant a la bretxa per defensar la vida de l'Església amb les armes de la intel·ligència, de l'espiritualitat i de l'amor.

Josan Montull

Salesià

Des del carrer

Joan Carles Osuna, organitzador del curs d'iconografia bizantina a Ulldemolins

«Pintar una icona implica moltes vegades lluitar contra mi mateix»

Carme Munté

El mestre iconògraf xilè Juan F. Echenique és l'autor de les pintures bizantines de l'ermita de la Mare de Déu de Loreto d'Ulldemolins, a la comarca del Priorat. I és en aquest entorn pintat per ell mateix on aquest estiu durà a terme un curs d'iconografia bizantina que ja arriba a la dotzena edició. Serà del 27 de juliol al 4 d'agost. En parlem amb l'organitzador actual, Joan Carles Osuna. Més informació i inscripcions: juancarlososuna33@gmail.com / tel. 640 60 60 92.

El curs d'iconografia bizantina arriba a la 12a edició: què hi troben les persones que hi participen?

Es procura que l'entorn que trobin els alumnes sigui, sobretot, de companyonia i bon ambient. Els més veterans intentem compartir coneixements i s'intenta sempre fugir de la competitivitat. Han de ser uns dies per passar-s'ho bé i aprendre i compartir experiències. També al poble d'Ulldemolins hem trobat una molt bona acollida per part dels veïns, de mossèn Joan Roig, de l'Ajuntament, que també ens ajuda, i de la fonda Toldrà, on ens allotgem i ens cuiden molt bé.

Celebrar aquest curs en el marc del santuari de Loreto i, a més, amb el mestre que el va pintar, quin plus aporta?

El mestre Juan Echenique insisteix molt en el dibuix. És important aprendre a dibuixar (guiats pel mestre) amb línies senzilles però precises, les formes, moviments, proporcions del model escollit. No calquem. En la iconografia sempre s'utilitzen models. Així, a part dels llibres i fotos, disposem *in situ* de tota una ermita decorada a l'estil bizantí amb murals que cobreixen les parets de dalt a baix. Recomano que si podeu, feu una excursió per visitar-la, val molt la pena. A part, es un lloc que convida a la pregària i a la concentració per pintar icones.

Pintar una icona és una manera

«Disposem *in situ* de tota una ermita decorada a l'estil bizantí amb murals que cobreixen les parets de dalt a baix»

d'unir art i pregària? Com definiria l'experiència?

Per a mi, pintar una icona és cert que és la unió entre la pregària i aquest tipus d'art. (Fins i tot hi ha la *Pregària de l'iconògraf*). Però sobretot, i aquesta és la meva experiència,

és un recorregut que implica moltes vegades lluitar contra mi mateix. Saber ser humil davant de les dificultats de l'obra, treballar tal com et recomana el mestre (sigui quin sigui), tenir paciència davant de les errades, no voler córrer massa, no voler aprendre abans d'hora... tot això comporta un camí a vegades feixuc, que quan se sap fusionar amb la pregària i sobretot amb el fet de voler millorar, no com a pintor sinó com a persona, identificant-te d'alguna manera amb la imatge que pintes, és quan realment comences a veure'n els fruits. Això deixant de banda si l'obra pictòrica és més o menys bona.

L'art iconogràfic és també un art ecumènic. En quin sentit crea llaços de comunió entre Orient i Occident?

Per mi està clar que qualsevol apro-

pament (en aquest cas la pintura) a una visió diferent de la pròpia, pot enriquir i fer més proper entre tots, si ho volem, el tan desitjat ecumenisme. El mestre iconògraf Juan Echenique és cristià ortodox xilè i també ens aporta els seus coneixements teòrics sobre religió, ja que durant el curs hi ha una part teòrica. Es creen llaços d'unió entre la visió cristiana ortodoxa i la nostra catòlica. Viure i conviure en bon ambient durant el curs és més important que les petites diferències en alguns punts de vista. Moltes vegades dependria realment de tenir una voluntat d'arribar a un ecumenisme de veritat. Per arribar-hi crec que no és necessari renunciar a res. A més, s'ha d'entendre que les cultures entre Orient i Occident són diferents. M'agradaria que fóssim tots més tolerants, en tots els sentits. A poc a poc s'aconseguirà, tinc esperança.

Rauxa

Davant la immensitat

Eduard Brufau

Pujar una muntanya empeny l'home a sortir d'ell mateix, l'allunya del risc sempre present de l'autoreplegament. En aquest exercici és imprescindible que tard o d'hora hi aparegui la fatiga física; no es tracta de buscar el cansament per ell mateix, ni per descomptat d'arribar a l'extenuació, sinó de posar el cos en una situació de certa incomoditat i d'obligar-lo a moure's a un ritme lent. Aquesta fatiga que comença sent tan sols corporal té efectes més enllà del cos: afina l'esperit i el predispone per captar amb tota la seva dimensió el paisatge que l'envolta.

La visió pausada i atenta de la muntanya causa en el cor de l'home una consciència de petitesse. La sensació

de vulnerabilitat i el vertigen davant del que és immens provoquen un cert neguit intern, un buit a l'estómac que —com el cansament físic— tampoc no ha de ser rebutjat. En ple aclapament davant de la immensitat, apareix de manera insospitada la certesa que, així i tot, hi ha un lligam estret entre un mateix i allò que contempla; que malgrat la pròpia petitesse, aquella immensitat no li és del tot estranya. La certesa d'aquest vincle difícil de descriure, una vegada ha nascut no es pot esborrar mai més de l'ànima humana, i impedeix a l'home concebre's erròniament com un ésser tancat i aïllat de la resta de la creació.